БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 103 (18.879). • Жума, 4 май 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига

ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида 1984 йил 21 апрель куни ўтказилган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалик якунлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Шанбаликда 157 миллиондан кўпроқ меҳнаткаш иштирок этганлиги совет кишиларининг юксак онглилигини, уларнинг ватанпарварлигини, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада кучайтириш, халқ фаровонлигини муттасил юксалтириш юзасидан Коммунистик партия ўртага қўйган вазифаларни рўёбга чиқаришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш иштиёқида эканликларини яна бир бор намойиш қилди. Партия, совет ва касаба союз ташкилотларидан олинган хабарларда шанбалик кўпи нишонлар, хоҳлокчилар, завод хамма жойда баланд руҳ билан меҳнат қилганликларини, кўп савоат маҳсулоти ишлаб чиқарилганлиги, кўплаган маблағ ишлаб олинганини равишда авж олдириб юборилганлиги, кўп ижтимоий бойлик тўпланганлиги, ўзининг ҳажми бажарилганлиги, шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш доир кенг кўламдаги тадбирлар амалга оширилганлиги қайд этиб ўтилади. Меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент ошириш ва маҳсулот таннархини кўшимча равишда ярим процент арзонлаштириш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришга салмоқли ҳисса қўшилди. Шанбалик юксак интизом ва уюшқоқлик, ишлаб чиқариш резервларини ишга солиш ва улардан фойдаланиш кўринг бўлиб қолди, зарбдор меҳнатнинг ёрқин байрамига айланди. Коммунистик шанбалик якунлари тўғрисидаги ахборот матбуотда эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси 1986 — 1990 йилларда картошка, сабзавот ва мева омборларини енгил металл конструкциялардан савоат йўли билан тайёрлаш, қуриш ва фойдаланишга топшириш борасида СССР Министрлар Совети ишлаб чиққан тадбирларни қўллаб-қувватлади. Шундай омборларни ишлаб чиқаришни ташкил этиш, уларни истеъмолчиларга комплект қилиб етказиб бериш, шунингдек, омборлар батамом қуриб топширишни СССР Госкомсельхозтехникаси зиммасига юклаш мўлжалланмоқда. Сиёсий бюро мамлакатда қайд этиб ўтгандек, батамом йиғма ҳолдаги омборлар қурилишининг кенгайтирилиши, картошка, сабзавот ва мева етиштириладиган жойларда шундай маҳсулотнинг нобуд бўлишини талай даражада камайтиради.

Сиёсий бюро К. У. Черненко ва А. А. Громико ўртокларнинг Финляндия Республикаси Президенти М. Койвисто билан ўтказган суҳбатларининг якунларини маъқуллади. Совет Иттифоқи Финляндия билан дўстона, яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлашга, мамлакатларимиз ўртасида ўзаро ишончни янада чуқурлаштириш ва самарали ҳамкорликни ривожлантиришга алоҳида аҳамият бераётганлиги, бу ҳамкорликни турли ижтимоий тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш ленинча принципларини ҳаётийлигининг яққол далили деб билаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Сиёсий бюро Италия Республикаси ташқи ишлар министри Ж. Андреотти билан Москвада ўтказилган музокаралар тўғрисидаги ахборотни тинглади ҳамда совет раҳбарлари ана шу музокаралар чоғида ҳар икала мамлакат халқларининг манфаатларини, Европада ва бутун дунёда тинчликни ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб СССР билан Италия ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантиришга қаратилган йўлни изчил ўтказаётганлигини маъқуллади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида К. У. Черненко ва Б. Н. Пономарев ўртоқларнинг Греция Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари Х. Флоракис билан учрашувининг якунлари маъқулланди. Шунингдек, Коммунистик партия билан Совет давлати ички ва ташқи сиёсати ва ҳаётига доир бошқа баъзи масалалар кўриб чиқилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Мактаб ўқувчиларининг меҳнат тарбиясини, таълимини, уларга касб танлашга ўргатишни яхшилаш ҳамда уларнинг ижтимоий фойдали, унумли меҳнатини ташкил этиш тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети умумий таълим мактаби ўқувчиларининг меҳнат тарбиясини, таълимини ҳамда уларга касб танлашга ўргатишни тубдан яхшилаш, ларни мустақил турмушга амалий ва маънавий-психологик жиҳатдан тайёрлаш савиясини ошириш, ёш авлодда меҳнатга онгли эҳтиёж туйғусини шакллантириш тадбирларини кўриш ва бунинг учун зарур шарт-шароитлар яратиб бериш вазифаси иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, СССР Мудофаа министрлиги, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетлари зиммасига юкладилар. Фан асосларини ўргатишни мактаб ўқувчиларининг мунтазам унумли, кучли етадиган, ижтимоий фойдали, унумли меҳнатга бевосита қатнаштириш билан чамбарчас боғлаш таъкидланади.

СССР Маориф министрлиги билан СССР Педагогика фанлари академиясига 1984—1985 йилларда мактаб ўқувчиларига меҳнат таълими бериш ҳамда уларни касб танлашга ўргатиш янги типовой программаларини ишлаб чиқиш топширилди. Бу программалар политехника асосига қурилиши, халқ хўжалиги тармоқлари ҳамда ўқув юртлари турлари тўғрисида ўқувчиларнинг замонавий ишлаб чиқариш асослари билан таништиришни назарда тутиши лозим.

I—IV синфларда ўқувчиларни турли меҳнатга ўргатиш, қишлоқ хўжалик ўсимликларини етиштиришнинг энг оддий усулларини ўрганиш, ўқувчилар ўз кучи билан буюмлар тайёрлаш, I—IV синфларда политехника характеридаги бир мунча асосли умумий меҳнат таълими ва тарбиясини тегишли тайёргарлиги, халқ хўжалиги тармоқлари тўғрисида тасаввурларни ҳамда VIII синфдан бошлаб халқ хўжалигининг кадрларга бўлган эҳтиёжларига мувофиқ оммавий касблар бўйича тайёргарлик беришни назарда тутувчи меҳнат тарбияси, таълими ва касб танлашга ўргатиш ўқувчиларни тўлиқсиз ўрта мактабни (тўққиз йиллик) тугатган ўқувчилар таълимни давом эттириш учун ўқув юртини танлашда онгли равишда касб танлашга ёки меҳнат фаолиятига ўтишга ёрдам бериши лозим. Ўрта мактаб меҳнат таълими тугаллаган ўқувчилар муайян касбни эгаллашлари ва белгиланган тартибда малака имтиҳонлари топширишлари лозим. Меҳнат таълими ва мажбурий ижтимоий фойдали, унумли меҳнат бўйича янги программаларни жорий этилиши 1986—90 йилларда босқичма-босқич амалга ошириш назарда тутилади.

Қарорга мувофиқ ўқувчиларнинг меҳнат таълими, ижтимоий фойдали, унумли меҳнатига ажратиладиган вақт кўпайтирилади. Шу мақсадда учун II—IV синфларда ҳафтасига 3 соат, V—VIII синфларда 4 соат, IX—X синфларда 6 соат, X—XI (XII) синфларда 8 соат вақт ажратилади.

СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети, СССР Маориф министрлиги, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети ВЦСПС билан, СССР министрликлари ва идоралари билан биргаликда умумий таълим мактабларида ўқувчиларнинг меҳнат таълими бўйича таълим базасини бўйича қайси мактаблар учун рўйхатини ишлаб чиқиб, тасдиқлаш тавсия этилди.

Умумий таълим мактабларида ўқувчиларнинг меҳнат тарбиясини ва касб танлашга ўргатишни яхшилаш мақсадида мактаб ўқувчиларининг таълим ва меҳнат базалари ҳамда ҳунар-техника ва ўқувчилар ҳамда хона ва таълимни ташкил этиш учун янги иқтисодий ва ишлаб чиқариш участкаларини, мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларидаги, мактаб ва мактаблараро таълим-ишлаб чиқариш устахоналаридаги, ёрдамчи хўжаликлардаги, ўқувчиларни ишлаб чиқариш бригадалари ва звенолардаги, мактабларнинг ўрмон хўжаликлари ва бошқа меҳнат бирлашмаларида ўқувчиларнинг ижтимоий фойдали, унумли меҳнати шишларини янада ошириш зарур деб топилди. Ёзги каникул даврида мактаб ўқувчилари кўпроқ жалб этиладиган ишга ихтиёрий кириш ҳуқуқи кенг жалб этилсин. Ўқувчи ёшларнинг «Кўшилади меҳнатим меҳнатига республикамнинг» шиори остидаги ватанпарварлик ҳаракатини ривожлантирилсин. Пионер лагерларида дам олувчи мактаб ўқувчиларининг меҳнатда иштирок этишлари учун шароит яратилсин.

СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети, СССР Молия министрлиги ва СССР Маориф министрлиги, бошқа манфаатдор министрлик ва идоралар билан биргаликда мактаб ўқувчиларининг халқ хўжалигида меҳнати учун ҳақ тўлаш тартибини, шунингдек ўқувчиларга меҳнат таълими берадиган ва уларга касб ўргатаётган мактаб ва бошқа ходимларга меҳнат ҳақи тўлаш шартларини 6 ой муддатда белгилаш топширилди.

Мактабнинг педагогик ходимларидан бирига ўқувчиларнинг меҳнат таълимини, уларга касб танлашга ўргатишни, уларнинг ижтимоий фойдали, унумли меҳнатини ташкил этиш учун кўйидагича нормативлар асосида қўшимча ҳақ тўлаш жорий этилади: бир йўла синфлар бўлган мактабларда 25 сўм, 13—29 синфли мактабларда 50 сўм, 30 ва ундан ортиқ синфли мактабларда 80 сўм.

Ўқувчиларнинг ижтимоий фойдали, унумли меҳнатига бевосита раҳбарлик қилиш ўқитувчиларнинг, тарбиячиларнинг ва меҳнат таълими мастерларининг, шунингдек, ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари ишлаб чиқариш таълими мастерларининг, корхона ҳамда ташкилотлар таълим цехлари ва участкалари инструкторлари меҳнатига сарфланадиган вақт ҳисобга олинади ва иш ҳақи тўланади...

(Давоми иккинчи бетда).

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИ

«Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб оламиз!» — республикамиз меҳнат аҳлининг буюрган кундаги шиори ана шундай.

● ФАРҒОНА. Тўқимачилик комбинатининг илғор ишчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шаҳархон Мирзабоева айни кунларда 1987 йил ҳисобига ишламоқда.

● ЖИЗЗАХ. Жиззах районидаги Ленин ордени «Москва» колхозининг илғор сут соғувчиси С. Раҳматова бу йил ўзига бириктирилган сигирларнинг ҳар биридан 4 минг килограммдан ошириб сут олиш ниятида.

● СУРХОНДАРЁ. «Жарқўрғон» совхози [Жарқўрғон району] пахтазорларида бир текис униб чиққан ниҳоллар зўр меҳр билан парвариш қилинмоқда. Механизатор М. Қобилов бу ишда ҳамкасбларига ўрнак бўляпти.

Суратларда: илғор тўқувчи Ш. Мирзабоева [чапда], сут соғувчи С. Раҳматова [юқорида] ва механизатор М. Қобилов.

Ш. Алимов, И. Хўжаев (ЎзТАГ) ва Р. Содиқова фотолари.

«Совет Ўзбекистони» ва ЎзТАГ мухбирлари хабар қиладилар

ЯНГИ ГАЗ МАГИСТРАЛИ

Шўртан-Муборак янги газ қувурининг дастлабки километрларини ҳажга ётқизилди. «Бухарагазпромстрой» тресті 2-қурилиш бошқармасининг бригадалари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани авж олдириб, 102 километрли бутун газ магистралининг шу йил охиригача ишга тушириш мажбуриятини олдилар. Ҳолбуки планга кўра, атиги 80 километрли участка қуриб битказилиши кўзда тутилади.

Газ қувури Қарши чўлининг теллиниклари ва кўчма қумлар орқали, дала ва каналлар орқали ўтишидек, Қашқадарё даҳаси ўтади.

«Союзузбекгазпром» бирлашмаси қабилан қурилиш бошқармасининг бошлиғи И. Т. Алябьев ЎзТАГ мухбирининг хабарини шарҳлаб бундай деди:

— Шўртан кони—Қарши чўлида катта табиий газ ҳазинасидир. У ҳозирқо республика халқ хўжалигига миллиард-миллиард кубометр арзон ва тежамли ёқилғи бермоқда. Аммо Шўртан газида сульфат аралашмалар бўлганлигидан унидан ҳозирча фақат саноатда фойдаланилмоқда. У Навоий, Сирдарё ва Тошкент электр станцияларида, Олмалиқ конметаллургия комбинатида Оҳангарон цемент комбинати ва бошқа корхоналарда ёқилмоқда.

Шу йил Шўртан комплексида газ тозалайдиган кучли установка ишга тушиши керак. Бу установкадан чиққан тоза ёқилғи Шўртан-Муборак магистрали орқали юборилади. Натижада Ўзбекистонгина эмас, қўшни Ўрта Осиё республикалари, Қозоғистоннинг аҳоли газга бўлган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш мумкин бўлади. Чунончи бу газдан саноат мақсадларидагина эмас, рўзғорда ҳам фойдаланиш мумкин. Келаси йили Шўртанда янги технологик установкаларни фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда. Бу эса қимматбаҳо полиэтилен ишлаб чиқаришни ташкил этишга ёрдам беради. Янги конлар тез сурьатлар билан қуриб битказилмоқда. Муборак газни қайта ишлаш заводининг тўртинчи навбати қурилиши ҳам бошланди.

ПИЛЛАКОРЛАР ҒАЙРАТИ

Олтиариқ районидаги «Ленинизм» колхозининг миришкор пиллачилардан У. Шерматова, М. Мирахмедова, К. Мамажонова, М. Шерматовалар бу йил ўзлари парвариш қиладиган ипак қуртининг ҳар қутисидан 110 килограммдан «кумуш толa» олишга сўз бердилар. Қуртхоналар сифатли ремонт қилинди. Сўкичаклар вақтида қурилди. Зараркунандаларга қарши профилактик чоралар кўриб борди. Шу куклар-да улар ипак қуртини иккинчи ёшида парвариш қилишга киришдилар.

Районидаги «Ленинград» колхози ва бошқа хўжаликларда ҳам пилла қурти юқори агротехника қоидалари асосида боқилмоқда.

О. БЕРДАЛИЕВ.

МАШИНАСОЗЛАР МАРРАСИ

▲ НАМАНГАН. «Уйчисельмаш» заводи областдаги кенжа корхоналардан бири. Завод коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллигини нишонлаганларга юбилей йилида 1 миллион 108 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга сўз берган.

Ана шу юксак талаб даражасида иш кўраётган қишлоқ машинасозлари шу йилнинг тўрт ойлик топшириғини барвақт адо этдилар. Планга кўшимча 10 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқдилар. Корхонадаги ўзаро мусобақа пешқадамлик М. Худойберганов, О. Абдуллаев, Ҳ. Солиев ўртоқлар бошлиқ бригадалар ва бошқа коллективлари эришилаётган ютуқларга салмоқли улуш қўшмоқдалар.

Қ. ТЎРАЕВ.

КЎЧМА УСТАХОНА

Қорақалпоғистонлик шоликорларнинг илтимосларига биноан Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтехникасининг Учқўрғон район ремонт заводи кўчма ремонт устахоналари ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Трактор прицепига монтаж қилинган устахонада пармалаш станоги, гидрокран, газ электр пайвандлаш аппаратлари, асбоблар ва бошқа жиҳозлар билан таъминланган. Устахонада кичик бир электр станцияси ҳам бор.

Устахоналар ҳар қандай маркадаги тракторга тиркалаверади.

БИЗНИНГ ЖАВОБИМИЗ — ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ

Ўзбекистон меҳнаткашлари барча совет халқи сингари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг Москвадаги «Серп и Молот» металлургия заводи ишчилари билан учрашувида сўзлаган ёрқин нутқини ғоятда иқдиллик билан маъқуллаб кутиб олдилар. Совет кишилари она-Ватанимиз иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш учун фидокорона меҳнат қилишга азму қарор қилмоқдалар.

УЛКАН ВАЗИФАЛАР

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг Москвадаги «Серп и Молот» металлургия заводи ишчилари билан бўлган учрашуви вақтида сўзлаган нутқи Ватан иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш соҳасида янги марраларга эришиш йўлини бизга кўрсатиб берди.

Константин Устинович Черненконинг моддий ресурслардан янада самаралироқ фойдаланиш зарурлиги ҳақидаги сўзлари колхозимиз меҳнаткашларида зўр таассурот қолдирди. Бу соҳада хўжалигимизда ҳали ўз кўп иш қилинмоқда. Бизда кўпчилик пахтачилик бригадалари хўжалик ҳисобига ўтказилган. Бу эса уруғлик, ўғит, гербицид, сувни, енилги-мойлаш материалларини тежаб-тергаб сарфланиш ва камайтириш имконини бермоқда. Бироқ биз эришилганлар билан кифояланиб қолмоқчи эмасмиз. Бизда ҳали фойдаланилмаган имкониятлар кўп.

Бу йил бригадамиз машина-механизмлардан ва бошқа моддий ресурслардан самарадорлигини янада ошириш ва ҳаражатларни камайтириш эришмоқдамиз. Биз пировард натижада пахта ҳосилдорлигини кўпайтириш эмас, шу билан бирга «оқ олтин» етиштиришга сарфланадиган ҳаражат тежалишини кўзда тутамиз. Тажрибали механизаторлар ишлаётган пахтакорлар бригадамиз ана шу ўсишга эга.

Хўжалигимиз пахтакорлари ўртоқ К. У. Черненко нутқини муҳокама қила туриб, ўз имкониятларини яна бир марта чамалаб кўрмоқдалар, кўпгина бригадалар партия қарорларини амалга ошириш ишига қўшилаётган ҳиссасини кўпайтириш учун ўз социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқмоқдалар.

Х. ХУДОЙБЕРДИЕВ, Кува районидаги Охунбобоев номли колхоз бригадири, Ўзбекистон ССР-да хизмат кўрсатган пахтакор.

МЕТАЛЛУРГ СЎЗИ

Ўртоқ К. У. Черненконинг Москвадаги «Серп и Молот» заводи ишчилари билан учрашуви партия билан халқ мустаҳкамлигини яна бор боратган фаолиятини намойиш этди. Советлар мамлакатининг КПСС ленинчи Марказий Комитети теварагида жипслашаётганлигининг янги далили бўлди.

Константин Устинович ишчилар синфининг хусусан металлургларнинг ишлари мамлакат иқтисодиётида ҳал этувчи ролини таъкидлади, ишлаб чиқаришнинг асосий масалаларни эътибор берди. Партия ва давлатимиз раҳбарияти ишчилар синфи ва Ватанимиз металлургларига катта ишонч билдирмоқда. Биз ана шу ишончни оқлаш учун бор кучимизни сарфлаймиз.

Ватанимизнинг ҳамма куч-қувватларимиз, ортиқчан жамики тажрибаларимизни ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишга, бу ҳақда ишлайдиган ҳар кун ташаббусларимиз заводнинг янги авлодига топширишга, уларни шонли меҳнат анъаналарига содиқ қилиб тарбиялашга даъват этади.

Партия халқнинг фаровонлиги тўғрисида, Ер юзида тинчликни сақлаш ҳақида ғамхўрлик қилаётган ишларимиз ишчилар синфи Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудрати мустаҳкамланиши учун янада катта самара билан қаттиқроқ ишлашимиз.

Шахсан ўзим йил бошидан бери топшириқга кўшимча 150 тонна пўлат эритиб қуйдим. Ҳар смена салпан пландан ташқари металл миқдорини кўпайтирмоқдамиз.

В. ЖЎРАЕВ, В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи илғор ердами билан пўлат эритиш комплексининг қуювчиси.

САМАРАЛИ ИШЛАЙМИЗ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг Москвадаги «Серп и Молот» металлургия заводи ишчилари билан бўлган учрашуви вақтида сўзлаган нутқида ҳар бир ишчи ва рашувни...

...салалар тилга олинди. Бу нутқда совет кишилари фаровонлигининг ўстирилишини асосий омили — мамлакатимиз иқтисодиётини янада мустаҳкамлашни вазифалари белгилаб берилди.

Константин Устинович Черненко «тармоқлараро техника яхшилиги» ҳақида айтди, у илғор тажрибанинг янги ютуқларини жорий этиш ҳозирги босқичда оловлар ҳал этишга изчил эътибор берди. Ҳозир заводимизда асосий цех— мотор ремонти цехи реконструкция қилинмоқда. Бу цехда серунум машина-ускуналар бўлади. Корхонанинг янгиланган унинг ишлаб чиқаришни анча ошириш имконини беради.

Ўртоқ К. У. Черненконинг нутқи маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришда янги, янада юксак марраларни эгаллашга руҳлантирди. Мен шу беш йиллик ўз йиллик планини бажаришим мўлжалламоқдаман. Ҳозир 1987 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига ишламоқдаман. Серунум меҳнат заводдаги кўпчилик ишчилар учун иш нормаси бўлиб қолмоқда. Биз шу нарса яхши тушунамиз: биз трактор двигателларини қанча кўп ремонтдан чиқарсак, қишлоқ хўжалик машина-механизмлари ўшанча кўп далаларда ишлайдиган бўлади. Озиқ-овқат программасини амалга оширишга ўз ҳиссамиз ўшанча салмоқли бўлади.

Т. ЖЎРАЕВ, Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»си «Ҳисоб» номли Ленинградки мотор-ремонт заводининг токари, КПСС XXVI съезди делегати.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИНГ БУНЁДЛАРИ

ИСТИҚБОЛ ЙЎЛИДА

Бундан бир ярим йил муқаддам «Газлинефтегаздобыча» нефть-газ кони бошқармаси қошида «Газли» номли ихтисослаштирилган совхоз ташкил этилган эди. Ҳозир эса бу совхозда икки юз гектар тексланган ер бор. Хўжаликда беда, маккажўхори, бошқа озуқабоп ва дони экинлар экилмоқда. Кейин эса сабзавот ва полиз экинлари ҳам экилади. Ўтган йил боғдорчилик бўйича ҳам мевали дарахтлар экилди. Тупроқ юмшатилмоқда, озиқлантириломоқда ва суғорилмоқда.

Яқинда «Газли» совхозида 24 минглик жўжага мўлжалланган паррандачилик фермаси ишга туширилди. Комплекс яқинда шу йилнинг ўзида шаҳар меҳнаткашларининг дастурхонига 20 тонна парранда гўшти юборадилар. Бу ерда чорвачилик фермаси ҳам бор. Газ қазиб тумарлар Ставрополь ўлкасидан 66 та сигир сотиб олдилар ва энди ҳар куни болалар боғчалари ва ясилари, ишчилар ошхоналарига сут келтирилмоқда.

Совхознинг келажаги порлоқ. Уни ривожлантиришдан эса бошқармаларнинг ҳар бир ишчиси манфаатдордир. Шунинг учун ҳам улар ишдан бўш вақтларида молхоналар қурилиши, боғдорчилик ишлари билан иштирок этишади. Келгусида хўжаликнинг экин майдони 600 гектарга етади, янги ерлар ва тоқзорлар барпо этилади. Ҳозирнинг ўзидаёқ Амударё сувини асрлар ерларга ялтаиш мақсадида махсус канал қурилиши бошлаб юборилди.

(ЎзТАГ).

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

(Боши биринчи бетда).

СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетига, СССР Маориф министрлигига, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва ВЦСПСга бошқа манфаатдор министрликлар ва идоралар билан биргаликда ёшларнинг бир қанча касблар бўйича мустақил ишлашига йўл қўйиш учун ёш чегараларини камайтириш, шу жумладан ўқувчиларнинг 16 ёшдан бошлаб мураббийлар раҳбарлигидаги меҳнат бирлашмалари составида хавф-хатарсиз ва соғлом меҳнат шароитлари таъминланган тақдирда тракторчилар ва комбайнчилар сифатида ишлашига йўл қўйиш масаласини 1985 йил 1 январигача кўриб чиқиш таклиф этилди.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетларига ўрта, тўққиз йиллик, шунингдек махсус умумий таълим мактабларини база корхоналар (ташкилотлар)га бириктириб, ўқувчиларни меҳнатга тайёрлашни ташкил қилиш учун умумий таълим мактаби билан бирга уларнинг ҳам зиммасига масъулият юклаш топширилди.

СССР Маориф министрлигига СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети ва ВЦСПС билан биргаликда манфаатдор министрликлар ва идоралар иштирокида мактабнинг база корхонаси тўғрисидаги низомни икки ой муддат ичида ишлаб чиқиб, СССР Министрлар Советининг тасдиғига топшириш таклиф қилинди.

СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари тармоқларни иқтисодий ва социал ривожлантириш планларида мактабларнинг база корхоналари (ташкилотлари)га ўқувчиларни меҳнатга тайёрлашни ташкил қилиш учун зарур моддий ресурслар ажратилишини кўзда тутишлари лозим.

СССР Маориф министрлиги, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш органлари, касаба союз ва комсомол комитетлари, педагогика коллективлари ўқувчиларнинг ҳамда ўқувчилар жамоат ташкилотларининг меҳнат, ахлоқ ва гигиена қоидалари асосида тарбиялашнинг таркибий қисми тариқасида ўзига ўзи хизмат қилишни ривожлантириш соҳасидаги ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари лозим.

Болалар ва ўсмирларни тарбиялашда, ота-оналарнинг ўқувчилар меҳнат тарбиясига, шу жумладан болаларнинг оиладаги меҳнатини ташкил этишга таъсирини кучайтиришда ота-оналар комитетларининг, корхона ва ташкилотлар касаба союз комитетларининг оилага ва мактабга кўмаклашувчи комиссияларининг роли оширилсин.

СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетига, СССР Маориф министрлигига, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига, бошқа манфаатдор министрликлар ва идораларга ўқувчи ёшларга касб танлашни ўргатиш соҳасидаги ишни анча яхшилаш зарурлиги кўрсатилди.

Мактаб ўқувчиларини касб танлашга ўргатиш соҳасидаги ишларни мувофиқлаштириш СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети ҳамда унинг жойлардаги органлари зиммасига юклатилди. Унга тажриба тариқасида бир қанча шаҳарларда ва қишлоқ районларида ўқувчи ёшларни касб танлашга ўргатиш марказларини барпо этиш топширилди.

Шу муносабат билан СССР Госпланига ва СССР Молия министрлигига иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари иштирокида СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетининг шу комитет структураси ва марказий аппаратларининг штатлари, унинг маҳаллий органлари структураси ва штатлари тўғрисидаги масалалар ҳамда СССР ҳукумати ҳал этиши лозим бўлган масалалар юзасидан киритган таклифларини кўриб чиқиб, ўз таклифларини СССР Министрлар Советига тақдим этиш тавсия қилинди.

Мактабларда «Ишлаб чиқариш асослари. Касб танлаш» курсини жорий этиш, ўрта умумий таълим мактабларидаги касб танлашга ўргатувчи таълим-методик кабинетларнинг иш савиясини ошириш, мактаблараро таълим-ишлаб чиқариш комбинатларида ва йирик тўққиз йиллик мактабларда ана шундай кабинетларни барпо этиш, ёшлар учун касбларнинг оммабоп энциклопедиясини тайёрлаб, зарур нусхада нашр этиш, касб танлашни ўргатишга оид маълумот адабиёти чиқаришни кўпайтириш мақсадга мувофиқ деб топилди.

СССР Маориф министрлиги билан СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети мактаб ўқувчиларини ўрта ҳунар-техника билим юртлари базасидаги меҳнат таълимини, ижтимоий фойдали, унумли меҳнатини ташкил этишни кенг қўлланишлари лозим. Ўқув программаларида мактаб ўқувчиларига меҳнат таълимининг ва ўрта ҳунар-техника юртларида ёшларнинг профессионал тайёргарлиги давомийлиги кўзда тутилсин.

Қарорда иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетларига СССРнинг манфаатдор министрликлари ва идоралари иштирокида мактаб ўқувчиларининг меҳнат тайёргарлиги учун моддий базани ривожлантириш юзасидан 1985—1995 йилларда тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга ошириш таклиф этилади. Корхоналар ва ташкилотларда, ўқув цехлари ва участкалари, мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари, мактаб ва мактаблараро ўқув ҳамда ўқув-ишлаб чиқариш устахоналари, меҳнат таълими мактаб кабинетлари, ўқув-тажриба участкалари, ёрдамчи хўжаликлар, меҳнат ва дам олиш доимий лагерлари, ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадалари дала шийпонлари ва мактаб ўрмончилиги зарур миқдорда вужудга келтирилиши, шунингдек, ўқувчиларнинг меҳнат таълими ва ижтимоий фойдали, унумли меҳнатини ташкил этиш учун бинолар қурилиши таъминлансин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига мактаблар ҳамда мактабдан ташқари муассасаларни мактаб ўқувчиларига меҳнат таълими бериш, техника ижодкорлиги ва қишлоқ хўжалиги соҳасида тажрибалар ўтказиш юзасидан синфдан ташқари ва мактабдан ташқари ишларни бажариш учун зарур материаллар билан таъминлашни ташкил этиш ҳам таклиф этилди.

СССР министрликлари ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига умумий таълим мактабларида меҳнат таълими учун ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш юзасидан 1986—1990 йиллар учун топшириқлар белгиланди.

СССР Маориф министрлиги, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида, корхоналар (ташкилотлар)нинг ўқув цехлари ва участкаларида VIII—XI (XII) синфларнинг ўқувчилари меҳнат таълимини ташкил этиш борасида уларнинг ишини яхшилашга доир чоралар кўришлари шарт.

1986-87 ўқув йилидан бошлаб қишлоқ мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларидаги ўқув группаларини 20—25 киши билан тўлдириб борилишини белгилаб қўйиш, кўрсатиб ўтилган ўқув йилидан бошлаб мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларидаги ўқув группаларида 20 ва ундан кўпроқ киши бўлган тақдирда уларни икки кичик группага бўлиб, ўқувчиларга амалий таълим бериш ва уларнинг унумли меҳнатини ташкил этиш, зарур ҳолларда эса ана шу комбинатларда мактаб ўқувчиларини автомобиль ишларига, тракторларда ишлашга, машинкада ёзишга ва иш юритиш асосларига ўргатиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари зиммасига СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети, СССР Маориф министрлиги, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети ВЦСПС билан, СССРнинг бошқа министрликлари ва идоралари билан биргаликда тасдиқлайдиган касблар рўйхатига асосланиб, шунингдек, халқ хўжалигининг кадрларга бўлган талаб-эҳтиёжларини, ишлаб чиқариш ва ўқув-моддий базасининг мавжудлигини ҳамда уни ривожлантириш имкониятларини, шаҳар ва қишлоқ мактабларининг хусусиятларини ҳисобга олиб, мактаб ўқувчилари меҳнат таълимининг профилларини, ўқувчиларнинг ижтимоий фойдали, унумли меҳнатининг конкрет мазмунини белгилаш, ўрта умумий таълим мактабларининг битирувчиларини ўз вақтида ишга жойлаштириш мажбурияти юкланди. Тўққиз йиллик мактаблар ҳамда ўрта мактабларни битирувчиларни уларнинг кейинги таълими ва ишга жойлаштирилишининг турли йўналишлари бўйича тақсимланишини планлаштириш тартибга солинсин.

СССР Маориф министрлигига СССР Госплани, СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, СССР Молия министрлиги, СССРнинг бошқа манфаатдор министрликлари ва идоралари билан, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети билан биргаликда умумий таълим мактаблари ўқувчиларининг ижтимоий фойдали, унумли меҳнатини ташкил этиш ҳақидаги, ўқувчилар меҳнат таълими ва уларга касб танлашни ўргатиш мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати тўғрисидаги ҳамда колхоз, совхозда ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадаси ҳақидаги Низомларни ишлаб чиқиб, тасдиқлаш топширилди.

СССР Маориф министрлиги, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, агросаноат комплексидаги бошқа министрликлар ва идоралар ҳамда Центросоюз, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети билан биргаликда ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадалари янада ривожлантирилишини таъминлашлари, қишлоқдаги ҳар бир катта мактабда шундай бригадаларни ташкил этишлари, мактаб ўқувчиларининг мутлақ кўпчилиги бригадалар ишида қатнашишларига эришишлари лозим. Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадалари составида турли қишлоқ хўжалик ишлари бўйича доимий звенолар бўлсин.

Қарорга мувофиқ совхозларга ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарига, шунингдек, СССР «Госкомсельхозтехника»си корхоналарига чорвачиликда банд бўлган ёш механизатор ва ишчилар учун камайтирилган иш нормалари: мактаб ёки ҳунар-техника билим юртини тамомлагандан кейинги ишнинг дастлабки уч ойи мобайнида 40 процентдан ошмайдиган, кейинги уч ой мобайнида эса 20 процентдан ошмайдиган қилиб камайтирилган нормалар белгилашга рухсат этилди ва колхозларга шундай нормалар белгилаш тавсия қилинди.

ВЦСПС билан ВЛКСМ Марказий Комитетига ўқувчиларнинг меҳнат таълимини ва уларга касб танлашни ўргатишда касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ролини ошириш таклиф этилди. Маориф ва ҳунар-техника таълими органлари билан биргаликда ўқувчи-ёшлар корхоналар билан ташкилотлар коллективларининг ижтимоий меҳнат фаолиятига активроқ жалб этилсин. Мактаб ўқувчиларининг ижтимоий фойдали, унумли меҳнатида ихтиёрий равишда қатнашиши анъаналари бутун чоралар билан қўллаб-қувватлансин, шаҳар ва қишлоқда ўқувчилар меҳнат бирлашмаларининг фаолияти учун қулай шароитлар яратилсин, ўрта умумий таълим мактабларини тамомлаб, моддий ишлаб чиқариш соҳасида ишлаш истагини билдирган кишилар ҳаракати ривожлантирилсин.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

КОРХОНА ШАРАФИ УЧУН

Самарқанд мебель фабрикаси коллективи ишлаб чиқариш суръатларининг доимий ўсиб боришига эришиб, барқарор меҳнат қилмоқда. Ўн биринчи беш йиллик бошлангандан буён асбоб-ускуналарни модернизациялаш ва янги технологик жараёнларни жорий этиш ҳисобига ишлаб чиқариш 30 процент ўсишига эришилди. Меҳнат унумдорлиги 27 процент, даромад 2,4 марта ошди. Шу йилнинг ўтган ойларида маҳсулот етказиб бериш планлари муваффақиятли адо этилди.

Самарқанд область партия комитети секретариати ушбу кўрсаткичларни таҳлил қиларкан, бу корхона ривожланишидаги юқори суръатлар партия ташкилоти ва хўжалик раҳбарларининг ижодий изланиши, уларнинг ишлаб чиқаришни доимий такомиллаштириш, ички резервларни излаб топиш ва ишга солишга интилишлари самараси эканлигини қайд этди. Фабрика техника хизмати бўлимлари малакали мутахассислар билан мустаҳкамланган. Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формасига, социалистик мусобақа таъсирчанлигини оширишга, иқтисод ва тежамкорликка, моддий ва маънавий рағбатлантириш ишларига жиддий эътибор берилмоқда.

Юксак пировард натижалардан умумий манфаатдорлик коллективга корхона ишини тўхтатмай, реконструкция ўтказиш имконини берди. Шу асосда маҳсулот турларини тўла янгилаш ва штатларни кенгайтирмай туриб мебель ишлаб чиқаришни 1,9 марта ўстиришга эришилди. Беш йиллик охирига бориб, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажми яна бир ярим баробар кўпаяди. Экономиканинг мустаҳкамланиши натижасида ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, мебелчилар меҳнат ва уй-жой шароитларини яхшилаш, улар дам олишини ташкил этишга кўпроқ маблағ ажратишга йўл очилаётир.

Аммо партия ташкилоти коллектив аъзоларини актив фаолият кўрсатишга жалб этиш бўйича барча имкониятларни ишга солган деб бўлмайди. Маҳсулот миқдорини ўстиришга интилган ҳолда бу ерда сифат кўрсаткичларига эътибор сусайтириб юборилган. Ўтган йили кўпгина маҳсулотлар қайтариб юборилди, раддиялар олинди.

Область партия комитети шундай вазиятга олиб келган сабабларни кўрсатиб берди, ишчи йиғилишлари ва доимий ҳаракатдаги ишлаб чиқариш кенгашлари, жамоат ташкилотларининг қўйилган вазифаларни ҳал қилишдаги роли камситилаётганига эътиборни қаратди. Фабрика партия ташкилоти ва маъмурияти коллективга таянган ҳолда барча камчиликларни тугатиш имконига эга. Бу ишни тез ва юқори савияда ўтказиш, келгусида уни эътибордан қочирмаслик лозим. Ана шундагина фабрика шарафи учун кураш кутилган самарани беради.

БЕФАРҚЛИК ҚАЧОНГАЧА

Наманган областида ўз ёрдамчи қишлоқ хўжалигига эга бўлишни истамаган корхона ёки ташкилот топилмаса керак. Партия комитетлари пленумлари ва актив йиғилишларида, маҳаллий Советларнинг сессияларида, меҳнат коллективларидаги йиғилишларда шу ҳақда гап боради. Даъваткор сўзлар кўп, аммо масалани амалий ҳал этишга ҳамма жойда ҳам эришилгани йўқ.

Областда ёрдамчи хўжаликлар ташкил этила бошланганига анча вақт бўлди. Шу беш йиллик давомида улар сони 155 тага кўпайтирилиб, жами 362 тага етказилди. Уч йил ичида улар ишчи-хизматчиларга уч минг тоннага яқин гўшт, 1600 тоннадан зиёд сут, бир ярим миллион дона тухум етказиб бердилар. Наманган ёғ-экстракция, Чортоқ ва Чуст пахта заводлари, «Пахталиккўл» санаторийсида ёрдамчи хўжалик афзалликларига ишонч ҳосил қилишди. Уларда бир йил давомида ҳар бир меҳнатчи ҳисобига 20—30 килограмм гўшт, 30—40 литр сут, 30—50 донадан тухум етиштирилмоқда.

Хўш, бошқа корхоналарга нима ҳалақит беряпти? Область марказида бор-йўғи 47 та ёрдамчи хўжалик ташкил этилган. Бошқача айтганда, улар шаҳар корхоналари, ташкилот ва муассасаларининг 16 процентидагина мавжуд. Поп ва Чуст районларида бу кўрсаткич бирозгина юқори, холос. Уй-жой қурилиши комбинати, 10-қурилиш тресті, Поп нотўқима материаллар фабрикаси, кўплаб озиқ-овқат савдоси бошқармалари ва умумий овқатланиш корхоналарининг раҳбарлари партия ва совет органларининг кўрсатмасига лоқайдлик билан қарамоқдалар.

Область партия комитети бу масалани атрофлича муҳокама қилиб, ёрдамчи хўжаликлар ишидаги бошқа камчиликларга ҳам эътиборни қаратди. Чорва туёғи ва паррандалар сонини кўпайтириш, наслдорликка эришиш, маҳсулдорлигини ошириш масалалари билан чуқурроқ шуғулланилмаяпти. Бундай «хўжакўрсин»га тузилган озиқ-овқат цехларининг ҳиссаси деярли сезилмайди. Уларда йилига ҳар бир меҳнатчи ҳисобига 1—3 килограммдан, шойи тўқиш ва аврли газламалар комбинатида эса бор-йўғи 250 граммдан гўшт етиштириляпти.

Ёрдамчи хўжаликларни вужудга келтириш ва ривожлантиришдаги бундай бўшашувчанликни барча манфаатдор ташкилотларнинг баҳамжиҳат иш олиб бормаётганлиги билан изоҳлаш мумкин. Натижада ер участкалари ажратиш, моддий-техника ресурслари, озуқа, ўғитлар, чорва моллари ва паррандаларни тақсимлашда мураккабликлар келиб чиқмоқда. Ёрдамчи хўжаликларни типовой қоидалар, бошқа норматив ҳужжатлар билан таъминлаш, улар фаолиятини ҳисобга олиш системасини жорий этиш, маҳсулот таннархини, реализация баҳосини, улардаги ишчиларнинг маошини белгилаш тартибларини ишлаб чиқиш вақти келди. Областда бу соҳада муайян тажриба тўпланган, уни ўрганиш ва кенг ёйиш даркор. Область партия комитети бюросида шу ва бошқа масалаларни ҳал этиш йўллари белгилаб берилди, имкони бўлган ҳар бир корхона ва ташкилотда ёрдамчи хўжаликларни вужудга келтириш вазифаси қўйилди.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● **БЕШКЕНТ**

(Тожикистон ССР).

Тожикистон гидроиншоот қурувчилари Бешкент водийсидаги ерларни текислашда лазер нурини кўмакчи қилиб олдилар. Бу нарса илгари нивелирдан фойдаланиб бажарилган ишлар машаққатини анча камайтирди. Республиканинг 4 минг гектар майдони лазер установкалари ёрдамида текислаб чиқилади. Келгусида ариқ ва зовурлар кавлашда ҳам лазер нуридан фойдаланиш мўлжалланади.

● **ФРУНЗЕ**

Қирғизистонлик селекциячилар яратган «Фрунзенская-60» буғдойи чўлда ҳам мўл бошоқ бера олади. Саноат кўламида етиштириш учун республика уруғчиларига топширилган нав жазирама иссиққа ва кескин ҳарорат ўзгаришларига осон бардош бера олади, тупроқ танламайди, намликни кўп талаб қилмайди, салга ётиб қолмайди. Беш йиллик охиригача серҳосил буғдой Тянь-Шанда ўн минглаб гектар майдонни эгаллайди. Қирғизистонда анчагина ерга маҳаллий селекция бошоқли навлари экилмоқда.

● **МАХАЧҚАЛЪА**

Шамхалла темир-бетон конструкциялари заводининг биринчи навбати фойдаланишга топширилди. Корхона конвейеридан Доғистон колхоз ва совхозларига токпоя қозиқлари, ариқлар бетига қопланадиган плиталар, новлар ва қувурлар юборила бошлади. Беш йиллик охиригача бу ерда қишлоқ уй-жой қурилиши учун конструкциялар ишлаб чиқариш ҳам ўзлаштирилади.

● **КРАСНОВОДСК**

Яқинда 154 километрли Нефтдоғ— Красноводск қувур-ариғи туташтирилди. Шу билан Қорақум каналидан Каспий денгизининг шарқий соҳилига пўлат қувур-ариқ ётқизиш муддатидан қарийб ярим йил аввал битказилди. Бу қувур ариқ орқали шу йилиёқ шаҳарга ҳар куни юз минг кубометр Амударё суви бериб турилади.

(ТАСС).

ОҚТОШ ЧЕВАРЛАРИ

▲ САМАРҚАНД. «8 Март» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг Нарпай районидаги Оқтош филиали ташкил этилганига кўп бўлгани йўқ. Корхонада меҳнат унумдорлиги тобора ошиб, таннархи муттасил камайиб боришига эришилмоқда.

Партиянинг муҳим топшириғи: меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш, маҳсулот таннархини 0,5 процент камайтиришга қатъий аҳд қилган чеварлар юбилей йилида 4 миллион 480 минг ўрнига 4,5 миллион сўмлик эркаклар ва мактаб ёшидаги болалар учун мавсумий кийим-кечаклар ишлаб чиқариш мажбуриятини олишган. Юксак мажбурият ижроси йўлида фидокорлик билан меҳнат қилаётган Раҳима Жумаева, Шаҳодат Бозорова, София Мардонова каби ўнлаб тикувчилар ҳозироқ йилнинг иккинчи ярми ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар.

М. НАРЗИЕВ.

«КАДР ИШЧИЛАР ҲАР ҚАНДАЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ ЎЗАГИГИНА ЭМАС, ИШЧИЛАР СИНФИМИЗНИНГ ИФТИХОРИ ҲАМДИР».
К. У. ЧЕРНЕНКО.

ИШЧИ—ЗАМОНАМИЗ ФАХРИ

Ҳунар-техника билим юрти мастери — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, машҳур тўқувчи Буолма Жўраеванинг меҳнат биографиясидаги янги касбидир. У ёшларга касб танлашда, уни ўзлаштиришда, юксак гражданлик фазилатларини шакллантиришда йигит ва қизларга яқиндан ёрдам бермоқда.

Икки марта Ленин ордени кавалери, Халқлар дўстлиги орденли меҳнат қаҳрамони Буолма Жўраеванинг ҳаёт йўли чиндан ҳам ёшларимиз учун ибратлидир. Тошкент тўқимачилик комбинатининг ҳунар-техника билим юрти бундан ўттиз йил муқаддам унга катта ҳаёт йўлини очиб берди. Ёш ишчи касби сирларини пухта ўзлаштириб олди, маҳоратини тинмай оширди. Бугунги кунда у республикамиз тўқимачиларининг кўзга кўринган вакилидир. Хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириб, замонавий машиналарни моҳирлик билан бошқаряпти. Нормадаги ишни икки баравар ошириб бажаришга эришмоқда.

— КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненконинг Москвадаги «Серп и Молот» металлургия заводи ишчилари билан учрашуви менда катта таассурот қолдирди,— дейди Б. Жўраева. — У кадр ишчилар ҳақида, уларни эъзозлаш ҳақида алоҳида таъкидлади. Бу бизга катта масъулият юклайди. Чунки, катта тажриба орттирган кадр ишчилар ўз зиммасидаги вазифаларни бекаму кўст бажариши, ҳамкасбларига намуна кўрсатиши керак. Айни чоғда ёшларга касб ўргатиш керак. Тўқувчи сифатида партиямиз даъватига амалий иш билан жавоб бериш учун бутун билимим, маҳоратим, тажрибамни сафарбар этиш ниятидаман.

СУРАТДА: Буолма Жўраева ўз шогирдлари даврасида.
А. Кошкин фотоси. (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ИЖРО ИНТИЗОМИ МУҚАДДАС»

Газетанинг шу йил 8 февраль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада Янгиариқ район партия комитети қишлоқда қурилиш ишларини жадаллаштириш ва унинг сифатини оширишга доир қабул қилган қарорлари бажарилишини таъминлаш учун етарли ташкилотчилик ва тарбиявий иш олиб бормаётганлиги танқид қилинган эди.

Мақола **Янгиариқ район партия комитети**нинг кенгайтирилган бюро мажлисида муҳокама қилинди. Унда кўрсатилган камчиликларни тўғри деб топиб, нуқсонларга йўл қўйган ташкилот раҳбарларига нисбатан чора кўрди.

Раҳбарликни бўшаштириб юборганлиги учун «Хоразмводстрой» трестига қарашли Янгиариқ кўчма механизациялашган колоннасининг бошлиғи Р. Отажонов ишдан четлаштирилди. Шу трестга қарашли Стаханов номли кўчма механизациялашган колонна бошлиғи Р. Мадраҳимов, 21 «Сельстрой» трестига қарашли Янгиариқ хўжалик ҳисобидаги участка бошлиғи Б. Бобожоновлар қаттиқ огоҳлантирилдилар.

Район партия комитетининг бюроси мақолада кўрсатилган камчиликларни тугатиш юзасидан чора-тадбирлар белгилаб, қабул қилинган қарорни барча қурилиш бошланғич партия ташкилотларида муҳокама қилишни ҳамда жойларда уни бажарилишини назорат қилишни топширди.

ВАЗН-ОҒИР, ТЕЗЛИК-ЮҚОРИ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ТЕМИРЙЎЛЧИЛАРИНИНГ ҚИММАТЛИ ТАШАББУСИ

ҚЎНҒИРОТ, (ЎзТАГ мухбири П. Барнашевский). Ўрта Осиё магистрали Қорақалпоғистон бўлимининг темирйўлчилари йил бошидан бери Уст-Юрт ясси тоғи орқали ҳар бирининг вазни 10 минг тонна ва узунлиги икки ярим километрча келадиган элликта юк поездини ҳайдаб ўтдилар. Ёш коммунист Юрий Рожков ва Николай Емельяновнинг ўз ёрдамчилари — комсомол аъзолари Ҳамиджон Бекжонов ва Кожан Шомуродовдан иборат локомотив бригадалари шундай қилишди.

Автоном республика темирйўлчилар Москва узелидаги касбдошларининг поездлар вазнини ва узунлигини ошириш тўғрисидаги ташаббусини конкрет ишлар билан қўллаб-қувватлаш учун қийин бўлса ҳам истиқболли йўлни танлаб олдилар: қўшалоқ юк составларини бошқаришга ўтдилар.

— Бундай поездни тузиш, сўнгра эса линия бўйлаб ўтказиш — мураккаб иш, — дейди бўлим бошлиғининг ўринбосари А. Салаватов. — Чунки, икки километрдан ортиқ узунликдаги поезд станцияларимиздан бирортасига сиғмайди. Модомики, шундай экан, бу поезд алоҳида қисмларга бўлиниб рейсга жўнатилиши, кейин эса тўхтовсиз ҳаракат қилиши керак.

Мана, юк жўнатиладиган станциялар — Қўнғирот ва Бейновда иккита алоҳида поезд тузилади, улардан ҳар бирининг ўзи ҳам оғир юкли поезд ҳисобланади. Сўнгра улар кетма-кет йўлга чиқарилади ва станциянинг ташқарисида бир-бирига улаб қўйилади. Бўлимнинг локомотивчилари ўзлаштирган қудратли 2ТЭ10М тепловозлари бундай эшелонларни тортишга жуда мос бўлиб тушди. Ҳаракат ходимлари бунинг учун катта тайёргарлик кўрдилар — чунки улар мана шундай ўта оғир вазнли составларни тузиши ва ҳамма станциялар ҳамда разъездлардан тўхтовсиз ўтказиш графикларига қатъий риоя қилиши лозим эди. Ниҳоят, бу ишга жамики зарур ахборотни узлуксиз узатиб турадиган сигнал бериш ва алоқа ходимлари катта ҳисса қўшдилар.

Аммо асосий оғирлик машинистларнинг зиммасига тушди, албатта. Қўнғирот депосининг коллективида ўз ишининг ҳақиқий усталари, юксак масъулиятни сезадиган кишилар топилди. Коммунистлар билан комсомоллар депога таклиф этилиб, улар билан кенгаш ўтказилди, худди шулар орасидан дастлабки оғир юкли составларни бошқарадиган бригадалар тузилди. Айни вақтда барча бўлимлар ва станцияларнинг мутахассислари билан пухта инструктаж ўтказилди.

Бир локомотив ҳисобига юк ташиш кўпайишидан ташқари бошқа кўрсаткичлар ҳам ошганини дастлабки рейсларнинг ўзи кўрсатади: масалан, энди оғир юкли поездлар пассажир поездлари билан баб-баравар тезликда юрмоқда. Улар Қўнғирот билан Бейнов ўртасидаги 410 километрли йўлни аввалги ўн икки соат ўрнига энди етти соатда босмоқда.

Москваликларнинг ташаббуси қўллаб-қувватланганлиги йил бошидан бери ўтган йилнинг январь-апрель ойларига нисбатан 150 минг тонна кўп юк ташиш имконини берди. Бу — янгиликни ўзлаштириш биринчи босқичининггина самаралари, холос. Иқтисодчиларнинг тахминича, декабрь ойининг охиригача тепловозлар ва вагонларни кўпайтирмай туриб, 400 минг тонна юк ташилади.

ОЧИҚ ХАТЛАР КУНИ

ДИЛДАГИ ГАПЛАР

Бухоро («Совет Ўзбекистони» мухбири). Мажлислар залига ишчи ва деҳқонлар, қатор корхона, совхоз ва колхозларнинг раҳбарлари, уруш ва меҳнат ветеранлари тўпландилар. Улар «Совет Ўзбекистони» газетаси, Бухоро район партия комитети ва район ижроия комитети ҳамкорликда ўтказаётган «Очиқ хатлар куни»да қатнашиш учун келишганди. Йиғилишни район партия комитетининг иккинчи секретари Н. Турсунов қисқача кириш сўзи билан очди. Шундан кейин савол ва жавоблар қизғин давом эттирилди.

Йиғилиш қатнашчилари «Москва», «Правда», «Ленинизм», Ленин номли, «Ленин йўли», «Янги турмуш» колхозларида ҳамда «Ғалаосиё» совхозида қурилиш ишларига етарли эътибор берилмаётганлиги ҳақида гапиришди. Шунингдек, район колхозлараро кўчма механизациялашган колоннаси ва Ғалаосиё йўл қурилиши ва ремонти бошқармаси раҳбарлари айби билан ишлар сифатсиз бажарилаётгани, зарур объектлар қурилиши чўзиб юборилаётгани, қурилаётган, ремонтдан чиқарилаётган асфальт йўллар тегишли муддатни ўтамасдан бузилиб кетаётгани рўй-рост очиб ташланди.

«Очиқ хатлар куни»га тўпланган меҳнаткашлар ўзларини кўпдан бери ташвишга солиб келаётган муҳим саволларга тегишли ташкилотларнинг раҳбарларидан аниқ жавоблар олишди. Жонли мулоқот пайтида кўп нарсалар ойдинлашди, талай чигаллар ечилди. Шу билан бирга райондаги аксарият ташкилот ва корхоналар фаолиятидаги баъзи камчиликлар очилди. Эндиликда уларни тугатиш чоралари кўрилмоқда.

ТИНЧЛИК—ХАЛҚЛАРНИНГ МУШТАРАК МАҚСАДИ

МОСКВА МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ЧЕТ ЭЛ КАСАБА СОЮЗ ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИ ИШТИРОКИДА БИРИНЧИ МАЙГА БАҒИШЛАГАН МИТИНГИ

Май кунлари Москва инсониятнинг эзгу орзу-умидларига содиқлигини яна яққол намойиш этмоқда. У Биринчи май тантаналарида қатнашиш учун 100 дан ортиқ мамлакатдан келган касаба союз вакилларини шодиёна кутиб олиб, тинчлик, бунёдкорлик ва интернационал бирдамлик идеалларини қарор топтирмоқда.

Шу меҳмонлар ҳамда халқаро касаба союз ташкилотларининг вакиллари 2 май куни Москва меҳнаткашлари билан биргаликда Союзлар уйининг Колонна залига тўпланиб, тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга азму қарор берганликларини Москванинг юксак минбаридан маълум қилдилар.

Меҳнат аҳли ўз табиатига кўра бунёдкор бўлганлиги учун ҳам ўз шаҳри, ўз мамлакати узра, бутун ер курраси узра тинч осмон бўлиши учун куч-ғайратини аямай курашмоқда. Ўртоқ К. У. Черненконинг Москвадаги «Серп и Молот» заводи ишчилари билан учрашувда айтган сўзлари ҳозир яшаб турган ва келгуси авлодларнинг омон-эсонлиги тўғрисида ғамхўрлик руҳи билан суғорилган «Биз ҳеч кимга ўз дунёқарашимизни, ижтимоий тузумимизни тиқиштираётганимиз йўқ... Совет Иттифоқи сидқидилдан фақат бир йўлни, тинч-тотув яшаш йўлини, ўзаро манфаатли халқаро ҳамкорлик йўлини таклиф қилмоқда».

ВЦСПС раиси **С. А. Шалаев** митинг қатнашчиларини табриклаб бундай деди: СССРдаги Биринчи Май намойишлари совет кишиларининг тинчлик ишига содиқлиги, империализм агрессив кучларига қарши, ядро уруши хавфини тугатиш учун, ядровий, химиявий қуролларни ва бошқа турдаги оммавий қирғин қуролларини тақиқлаш учун курашда ер юзидаги кишиларнинг бирлигини мустаҳкамлашга содиқлиги белгиси остида ўтди.

Дунёнинг ҳамма жойида Биринчи Май намойишлари урушга қарши тусда ўтди, тинчлик юришлари билан бир бутун бўлиб қўшилиб кетди. Оқ уй раҳбарлари оғизда эмас, сайловолди рекламаси мақсадида эмас, балки амалда тинчлик ва қуролсизланиш йўлида аниқ равшан қадамлар қўймас эканлар, урушга қарши ҳаракат тобора кенг қулоч ёзаверади.

Ҳозирча эса, афсуски, АҚШ ва НАТОнинг ҳарбий стратеглари ҳарбий саноат комплексининг махсус буюртмасини бажариб қуролланиш, қўшимча қуролланиш ва қайта қуролланишнинг жаҳон миқёсидаги программаларини бирин-кетин ишлаб чиқмоқдалар, қурол-яроғларнинг янги-янги турларини ғамлаб олмоқдалар.

Рейган гуруҳи қўпол кучга, қурол-яроғ ва пулнинг зўрлигига умид қилиб иш тутмоқда. Бу — жамики илғор нарсаларга нафрат билан қарайвериб сўқир бўлиб қолган кимсаларнинг сиёсатидир. Эндиликда АҚШ НАТО мамлакатлари билан Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар ўртасида мавжуд ҳарбий-стратегик мувозанат шароитида яшашга мажбур бўлаётганлигига улар чидай олмаяптилар.

Халқлар АҚШнинг гегемончилик, империячилик кирдикорларини қатъиян рад этмоқдалар. Улар қурол-яроғсиз, доимий ядро уруши хавфисиз, баб-баравар хавфсизликка асосланган дунёда яшашни хоҳлайдилар. Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар айни шу мақсад йўлида курашмоқдалар. Маслагидан қатъий назар дунёдаги барча касаба союзларининг куч-ғайратларини меҳнаткашларнинг туб манфаатлари учун, тинчлик учун, уруш хавфига қарши курашда бирлаштириш тўғрисидаги масала ҳозир ҳар қачонгидан ҳам ўткир бўлиб турибди.

Советлар мамлакатининг 134 миллион меҳнаткаши номидан биз АҚШдан ўзининг ядровий ракеталарини Англия, Италия ва ГФРдан олиб чиқиб кетишини, шу ракеталар Ғарбий Европада жойлаштирила бошлагунча мавжуд бўлган аҳволга қайтишни ҳамда шу тариқа АҚШ барбод этган Женевадаги музокаралар қайтадан бошланиши учун имконият яратишни қатъиян талаб қиламиз, деди сўзини давом эттириб нотиқ.

Биз империалистик агрессияга ва зўравонликка қарши, Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги кескинлик ҳамда танг вазиятларнинг манбаларини тугатиш учун, АҚШнинг Никарагуага душманликдан иборат агрессив ҳаракатлари тўхтатилиши ва Гренададаги Америка қўшинлари олиб чиқиб кетилиши учун, Исроилнинг Яқин Шарқдаги агрессиясига қарши, Ливаннинг ички ишларига империалистларнинг аралашуви тўхтатилиши учун, ер юзидаги барча халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашда ўзларининг куч-ғайратларини бирлаштиришга яна бир бор даъват қиламиз.

Жаҳон касаба союзлари федерациясининг секретари **К. Г. Шривастава** минбарга чиқади. Бу учрашув деди у, меҳнаткашларнинг бирлиги ва бирдамлигига ишончни янги куч билан мустаҳкамлайди, биз ҳаммамиз муштарак мақсадлар йўлида бирлашганлигимиз сабабли шу бирлик ва бирдамлик давом этаверади.

Сохтакор тарғиботчилар гўё капиталистик ва социалистик мамлакатлар меҳнаткашларининг муштарак манфаатлари йўқ, деган кулгили даъволарни айтишгача бориб етмоқдалар. Улар ўзларининг қуролланиш пойгасини оқлаш учун телбанамо важларни топишга интилаётганликлари мутлақо равшан, уларнинг фикрича, қуролланиш пойгаси мўмай фойда келтиради ва йирик капитал ҳамда миллатлараро корпорациялар учун бундан манфаат кўрилади.

Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ядро урушининг олдини олиш ва қуролсизланишга эришиш тўғрисида бир қанча амалий ташаббусларни кўтариб чиқди. Қурол-яроғлар устидан назорат ўрнатишда, қуролсизланишга эришишда ва халқаро муносабатларни яхшилашда аниқ-равшан силжишга қандай қилиб эришиш ҳақида конкрет таклифларни баён этиб берган Константин Устинович Черненконинг яқинда сўзлаган нутқини бутун тараққийпарвар инсоният табриклаб кутиб олди.

Жаҳон касаба союзлари федерацияси тинчлик ва социал тараққиёт учун мана шу олижаноб курашда барча мамлакатлар меҳнаткашларининг бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишларини янада кенгайтириш учун имкони бўлган ҳамма ишларни қилаверади, деб совет меҳнаткашларини ишонтирамиз.

Тинчлик — зеб-зийнат эмас, балки жуда ўткир заруратдир, деб таъкидлади Лихачев номидаги автомобиль заводининг шофёр-слесари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **А. Я. Манахтин**. Аммо ҳар қандай пайтда бомбалар ва ракеталарни ишга солишга, ер юзидаги жамики тирик мавжудотларни йўқ қилиб ташлашга тайёр бўлиб турган кимсалар буни тан олишни асло хоҳламаяптилар.

Совет кишилари ҳамиша мустаҳкам тинчлик тарафдоридирлар. Улуғ Октябрнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ биз: «Халқларга — Тинчлик!», «Урушга — уруш!» шиорларига содиқ бўлиб келяпмиз. Уруш нималигини биз жуда яхши биламиз.

Уруш ветерани бўлганим учун, ишчи инсон бўлганим учун совет тинчлик ташаббусларини астойдил қўллаб-қувватлайман.

Биз, бутун дунё ишчилари маҳкам жипслашиб, тинчликни ҳимоя қила оламиз, деб ҳисоблайман.

СССРнинг ишчилар синфи, деди Араб касаба союзлари халқаро федерацияси бош секретарининг ўринбосари **М. Серари**, — халқаро ишчилар синфининг эксплуатацияга, жабр-зулмга, миллатлараро корпорацияларга қарши курашда етакчи кучдир. АҚШ бошчилигидаги империалистик системанинг моҳияти худди мана шу корпорацияларда мужассамлашган.

Араб меҳнаткашлари СССР ишчилар синфининг, бошқа социалистик мамлакатларнинг АҚШ монополистик ва агрессив сиёсатига қарши қатъий ва принципиал позициясини юксак баҳолайдилар. АҚШнинг монополистик ва агрессив сиёсати қуролланиш пойгасида, миллий ва халқаро ташкилотларнинг даъватларига, урушга қарши ва ядро қуролига қарши норозиликлар ҳамда талабларга қулоқ солишдан бош тортишда намоён бўлмоқда.

Ўттиз тўққиз йил муқаддам Чехословакияни Совет Армияси гитлерчи босқинчилардан озод қилган эди. Ўша пайтда инсоният тарихидаги энг даҳшатли уруш тугаган эди, деди ЧССР касаба союзлари Словакия кенгашининг секретари **Л. Мерва**. Ҳозирги пайтга келиб, тинчлик яна хавф остида қолди. Жаҳон империализми энг реакцион доираларининг айби билан халқаро вазият мисли кўрилмаган тарзда кескинлашди. Рейган маъмурияти ҳеч иккиланмай, Ер куррасининг турли жойларидаги бутун-бутун регионларни ўз манфаатлари зонаси, деб эълон қилмоқда. Ливан, Сальвадор, Никарагуа, Гренада бутун бир занжирнинг алоҳида-алоҳида халқаларидир. Бу нарса Оқ уй ҳозирги сиёсатининг нияти ва моҳияти нималардан иборат эканидан яққол далолат бериб турибди.

Иккала жаҳон уруши Европа қитъасидан бошланганлиги маълум. Европаликлар учинчи жаҳон уруши чиқишига йўл қўймасликлари керак. Бизнинг мамлакатларимиз чекланган ядро уруши, деб аталган уруш бўладиган жойга айланишини хоҳламаймиз. Биз қитъамизда Америка ракеталари бўлишини хоҳламаймиз. Биз ядро қуролисиз Европа тарафдоримиз, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг тинчлик ташаббуслари рўёбга чиқарилиши тарафдоримиз.

Халқлар ўртасида тинч-тотув яшаш учун кураш — барча касаба союз марказлари фаолиятидаги энг муҳим йўналишдир, деди Франция умуммеҳнат конфедерацияси регионал бирлашмасининг Бош секретари **Д. Бонвало**. Бу — бутун дунё учун ва, айниқса, Европа қитъаси учун бош масаладир, бу ерда Америка империализми билан халқаро капитализм жирканч ва хатарли қуролланиш пойгасини кучайтириб юборди.

Ядро уруши хавфи кучайиб бораётган, Рейган маъмуриятининг ҳарбий иғвогарликлари ҳаддан ошаётган бир пайтда бу фалокатга тўсқинлик қилиш учун жаҳон меҳнаткашлари қатъият билан ҳаракат қилиши зарур бўлган пайт келди. Касаба союзлари ва ишчилар синфи одилона курашнинг биринчи сафларида бўлишлари керак. Бу курашнинг мақсадлари ҳар биримиз учун ҳаётий муҳим аҳамиятга эгадир, чунки бу мақсадлар Ер куррасининг хавфсизлиги, озодлик, социал тараққиёт, ҳамжиҳатлик ва халқлар ўртасида ҳамкорлик мақсадларидир.

Жанубий Африка касаба союзлари конгрессининг бош секретари **Д. Никадименг** совет ишчилар синфи билан, мамлакатимизнинг бутун халқи билан қардошларча бирдамлик туйғуларини изҳор этди. Биз илмий социализм принципларига асосланган янги жамият қурилишидаги илҳомбахш ютуқларингизга яна бир бор офарин айтмоқ учун ҳузурингизга келдик, деди у.

Шу кунларда Претория ва Тель-Авив режимлари билан шармандаларча иттифоқ тузиб олган Қўшма Штатлар маъмурияти бошчилигидаги империализм ва реакция кучлари тажовузкорлик ва зўравонликни ошкора кучайтирмоқдалар. Улар вазиятни барқарор қилишга ва Африкадаги фронт ёқаси давлатларини ўз измларига буриб юборишга, кўпчилик туб жой африкалик аҳолининг ирқий зулм ва эксплуатация исканжасида туришини абадийлаштиришга, шунингдек, ғайриинсоний апартеид системасини мустаҳкамлашга интилмоқдалар. Мустамлакачиликни, сионизм ва империализмни, ирқчилик ва апартеидни таг-томири билан тугатиш йўлидаги курашимиз узил-кесил ғалабагача бундан буён ҳам кенгайиб, кучайиб бораверади.

Д. И. Менделеев номидаги Химия-технология институтининг ректори, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси **Г. А. Ягодин** ва Москва шаҳар касаба союзлари советининг раиси **Л. В. Петров** совет кишиларининг тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга, қуролланиш пойгасини жиловлашга қатъий аҳд қилганликлари ҳақида гапирадилар. Улар халқаро пролетариат билан миллий-озодлик ҳаракатининг иттифоқини мустаҳкамлашга чақирдилар, агрессив империализм кучларига қарши, Американинг ядро ракеталари Ғарбий Европадан чиқартириб юборилишу учун, уруш хавфи тугатилиши учун курашни кучайтиришга даъват этдилар.

Япония халқаро ишчилар ҳаракати институтининг директори, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати **А. Иван** 39 йил муқаддам Хиросима ва Нагасакига Американинг атом бомбаларини ташланганини мажлис аҳлига эслатиб ўтди. Бу бомбалар 200 минг кишининг ёстиғини қуритди, деб таъкидлади меҳмон. Худди ўша пайтда Японияда урушга қарши ва ядро қуролига қарши ҳаракат бошланган эди. Барча японлар, 110 миллион кишининг ҳаммаси янги урушга йўл қўйиб бўлмайди, ядро қуроли ишлатилишига йўл қўйиб бўлмайди, деган якдил бир фикрни билдирмоқда.

Рейган ва қуролланиш пойгасининг бош тарафдорлари халқларни чўчитишга уриниб, «Совет ҳарбий хавфи бор» деган сохта гапни зўр бериб тарқатмоқдалар. Аммо соғлом фикрли кишилар бу гапларга жиддий назар билан қарамаяптилар. Аммо японлар Американинг ҳарбий самолётлари, кемалари, танкларини ўз кўзлари билан кўриб турибдилар. Япониянинг кўп жойларида АҚШнинг катта-катта ҳарбий базалари бор. Уларга жойлаштириб қўйилган ядро қуроли тинчликка катта таҳлика солиб турибди. Шу тариқа Америка империализми Ер куррасининг турли районларига ядро қуроли жойлаштириб ва катта-катта ҳарбий базалар барпо этиб, социализм кучлари билан мухолифлик сиёсатини ўтказмоқда, мустақилликка интилаётган халқларнинг озодлигини ва ҳуқуқларини оёқ ости қилмоқда.

Рейган АҚШдаги ҳокимият тепасига чиқиши билан халқимиз қуролли агрессия ва молиявий, иқтисодий уруш кенгайиб бориши азобини тортмоқда, деди Никарагуа меҳнаткашлари мувофиқлаштирувчи касаба союз комиссияси ижроия комитетининг аъзоси **Леонте Каналес Тхерино**. Бу уруш кўп кишиларнинг жонига завол бўлди, жуда катта моддий зиён етказди. У мамлакатни ривожлантириш режаларининг бажарилишини орқага сурди ва минглаб меҳнаткашларни Ватан ҳимоясига сафарбар этишга мажбур қилди. Бу кишилар тинч унумли меҳнатни тўхтатиб, қўлга қурол олдилар.

Шу уруш экинзорларимизни пайҳон қилди, фабрикалар, уй-жойлар, кўприклар, касалхоналар, мактаблар, нефть омборларини вайрон этди... Ниҳоят Марказий разведка бошқармасининг ёрдами билан портларга миналар жойлаштириб кетилди. Бунинг натижасида одамлар жароҳатланди, бизга хом ашё ва озиқ-овқат маҳсулотлари келтираётган кемаларнинг бир нечаси шикастланди. Нотиқ АҚШнинг суверен халқлар ички ишларига аралашишга қаратилган сиёсатини кескин қоралашга чақирди.

Москва меҳнаткашларининг чет эл касаба союзлари делегациялари иштирокидаги митинги интернационал бирдамлик, тинчлик, тараққиёт ва бунёдкорлик идеалларига содиқликнинг ёрқин намойишига айланди.

(ТАСС).

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

САМАРАЛИ УСУЛ

ВИЛТГА ҚАРШИ ЎЗ ВАҚТИДА САМАРАЛИ КУРАШ ПАХТАДАН МЎЛ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ ГАРОВИДИР

Вилт республикамизнинг барча пахта экиладиган майдонларида тарқалган. Кейинги йилларда ғўзанинг бу касаллик билан касалланиши натижасида пахта ҳосилдорлиги камайиб сорти пасайиб кетмоқда.

Шунга қарамай колхоз ва совхозларда вилтга қарши турли кураш чоралари — нав алмаштириш, касаллик кенг тарқалган ерларга вилтга чидамли янги ғўза навлари ва оралиқ экинлари экиляпти. Аммо ҳамма жойда ҳам касаллик тарқалишини олдини олиш, уни камайтириш ва йўқотиш орқали ҳосилни сақлаб қолишда етарли иш қилинмаётир.

Фарғона, Андижон, Наманган, Тошкент, Хоразм, Самарқанд, Сурхондарё ва Қашқадарё областлари хўжаликларида ғўзаларнинг вилт билан зарарланиши айниқса кўп учрамоқда.

Кўп йиллик тажрибалардан маълумки, мазкур областларда ҳар йили ғўзанинг ярмидан кўп қисми вилт билан зарарланган янги майдонлар аниқланмоқда. 1983 йилда вилт бирмунча камайганлиги аниқланди. Бу тупроқда касаллик тарқатувчи инфекциянинг озайганлигидан эмас, балки июль — август ойларида ҳаво ҳароратининг ортиб кетиши натижасида вилт қўзғатувчиларнинг ривожланиши бир оз тўхтаганлиги билан изоҳланади. Анализлар фузариоз ва вертицеллез вилти қўзғатувчиларининг тупроқда узоқ муддат сақланиб қолиши туфайли 1984 йилда қарийб 600 минг гектар ердаги ғўза зарарланиши ва касалликнинг ортиб боришини кўрсатмоқда. Ўрта Осиё Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти олимларининг кузатишлари ва ҳисоб-китобларининг натижаси ўрта толали ғўза нави экилган майдонларда фузариоз вилти тарқалиши айниқса хавф туғдириши кўзланяпти. Касаллик ғўза ривожининг дастлабки даврида кўринади. Айрим майдонларда 16 процентгача ўсимлик қуриб қолади.

Ғўзаларни фузариоз вилти билан зарарланиши Андижон, Фарғона ва Тошкент областлари хўжаликларида ҳам кузатилди. Баҳорнинг кечикиб келганлиги фузариоз вилтининг ривожланишига қулай имконият яратмоқда. Унинг ғўзаларда май ойининг иккинчи ярмидан бошлаб пайдо бўлиши кутиляпти.

Ҳозир ғўзаси фузариоз вилти билан касалланган майдонларда ўсимликни бардошлилигини ошириш ва вилтдан зарарланишини камайтириш учун барча чораларни ишга солиш керак.

Бунинг учун қатор ораларига ишлов беришни юқори агротехника қоидалари асосида бажариш лозим. Ана шунда тупроқ майин сақланади, яхши қизийди, ҳаводан етарли баҳраманд бўлади.

Агар ҳавонинг ўртача суткалик ҳарорати 30 даражадан паст бўлса, ўтган йилларда вилт билан зарарланган майдонларда вертицеллез вилти кўпаяди. Бу ҳолни Фарғона, Андижон, Наманган ва Тошкент областларининг барча районларида, Сурхондарё, Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё областининг айрим районлари, Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРнинг қатор хўжаликларида кутиш мумкин.

Шуни таъкидлаш кераки, ғўзанинг зарарланиш даражаси вилт касаллигининг қачон пайдо бўлишига кўп жиҳатдан боғлиқ. Ғўза қанчалик кеч зарарланса ҳосил шунча кам йўқотилади.

Юқорида айтилганлардан келиб чиққан ҳолда ҳозирдан бошлаб вилтнинг кўпайишига йўл қўймаслик, унинг тарқалишини камайтириш мақсадида қуйидаги зарур чораларни кўриш лозим:

— Чигитни фақат дорилаб экиш. Уруғ фентеурам ва трихлорфенолят билан дориланса, чигит юзасидаги вилт қўзғатувчи инфекция йўқолади. Уруғ орқали инфекция ўтишининг олди олинади.

Вилт билан зарарланган ерларда ўсимликнинг ўсиш даврида унга етарли озуқа моддалар бериш яхши ривожланиши учун шароит яратиш ғўзанинг вилтга бардошлилигини кучайтиради.

Ғўза униб чиққандан сўнг гуллашигача бўлган дастлабки даврда уни асосий озуқа элементлари билан тўла таъминлаш орқали ҳосилни камроқ йўқотилишига эришиш мумкин. Фосфорли ўғитларнинг қолган қисмини ғўзанинг гуллашидан олдин тупроққа солиш талаб этилади. Калилий ўғитларни қийғос гуллаш даврида, азотли ўғитларни эса июлнинг биринчи ўн кунлигида тугаллаш мақсадга мувофиқдир. Органик ўғитлардан тўғри фойдаланиш ҳаво ва сув режимига ижобий таъсир кўрсатади, ўсимликни озуқа элементлари билан тўла таъминланишига ёрдам беради. Албатта, чиритилиб майдаланган маҳаллий ўғит солиш лозим.

— Ниҳоллар 2-3 та барг чиқарганда бир ярим процентли карбомит аралашмаси (мочевина) пуркаш ғўзанинг вилтга чидамлилигини оширади. Карбомитни сурувчи ҳашаротларга қарши қўлланиладиган препаратлар билан қўшиб ишлатиш мумкин. Бунда 100 литр суюқликка бир ярим килограмм карбомит аралаштиради.

— Вилт қўзғатувчи инфекция илдиз системасининг зарарланган қисмидан осонлик билан ғўзага ўтади. Культиватор иш органларининг нотўғри ўрнатилиши ва сифатсиз культивация натижасида ғўза илдизлари айниқса кўп зарарланади ва ғўзанинг вилт билан кўпроқ касалланишига имкон яратади. Бунга йўл қўймаслик учун культивация иш органларини табақалаб, яъни эгат ўртасида чуқурроқ, ўсимликка яқин жойда эса юза ўрнатиш керак.

— Вилт қўзғатувчилар билан зарарланган майдонларда кўчат қалинлиги шу зона учун белгиланган нормадан 20—25 процент ортиқ бўлиши талаб этилади.

— Суғоришни қисқа муддатда сувни жилдиратиб нормага қатъий риоя қилган ҳолда сифатли ўтказиш керак. Вилт билан зарарланган ерлардаги оқава сувларни зарарланмаган майдонларга оқизмаслик даркор.

Қатор ораларини майин нами етарли ва бегона ўтлардан тоза ҳолда тутиш шарт. Кўпгина бегона ўтлар вилт билан осон зарарланади ва тупроқда инфекция тарқатувчи қўшимча манбага айланади.

Вилт билан юқори даражада зарарланган майдонлар биринчи навбатда тавсия этилган кураш чораларини қўлланиш ва кейинги йили албатта, вилт билан касалланмайдиган экинлар экишга ажратиш учун вегетация даврида доимо мутахассислар назоратида бўлсин.

Бу йил шира, трипис, ўргимчаккана, ғўза тунлами каби қишлоқ хўжалик заракунандалари ҳосилга катта хавф солмоқда. Бу заракунандаларнинг оммавий тарқалишини олдини олиш мақсадида ҳар бир хўжалик ва бригадада махсус ажратилган кузатувчилар ёрдамида далаларни мунтазам назорат қилиб бориш, агар зараркунандалар аниқлангудек бўлса, уларни тезда тугатиш даркор. Бу борада мавжуд биолабораторияларда зараркунандаларга қарши ерда ишлатиладиган махсус аппаратлардан унумли фойдаланиш зарур. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, мўл ҳосил етиштиришни таъминлайдиган барча агротехник тадбирларни ўз вақтида сифатли ўтказиш вилт зарарини камайтиради. Шунинг учун мутахассисларнинг куч-ғайрати, эътибори ғўзанинг энг хавфли ва кенг тарқалган касалликларидан бири — вилт билан зарарланиш натижасида йўқотиладиган ҳосил миқдорини иложи борича камайтириш учун ҳозирданоқ ўсимликни баравж ўсишига имкон берувчи юқорида айтиб ўтилган тавсияларни бажаришга қаратилмоғи лозим.

Тавсиялар СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли Ўрта Осиё Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти мутахассислари томонидан тайёрланган.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

МУСТАҲКАМ БИРЛИКНИНГ ЁРҚИН ИФОДАСИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг Москвадаги «Серп и Молот» металлургия заводи ишчилари билан бўлган учрашув вақтида сўзлаган нутқини жаҳон жамоатчилиги зўр эътибор билан кутиб олди. Кўпгина мамлакатларининг оммавий ахборот воситалари совет раҳбарининг нутқини кенг шарҳламоқда.

К. У. Черненко, деб ёзади **«Нойес дойчланд»** газетаси (ГДР), тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш зарурлигини, воқеаларнинг ривожини мухолифликдан кескинликни юмшатишга буриб юборишни ёқлаб гапирди. Совет Иттифоқи тинчлик йўлида ҳалол ва ижобий ишлашни истаётган ҳукуматлар ва ташкилотлар билан фаол ҳамкорлик қилишга тайёрдир. Газета Совет раҳбарининг нутқи тинчлик учун, кескинликнинг юмшатилишини сақлаб қолиш учун, ер юзида барча тинчликсевар кучларни жипслаштириш ва уларнинг бирлиги учун кураш ишига қўшилган муҳим ҳиссадир, деб таъкидламоқда.

Болгарияда чиқадиган **«Работническо дело»** газетаси қуйидагиларни таъкидлайди: жаҳонда ҳарбий ва сиёсий кескинлик мавжуд экан, АҚШ ва НАТО давлатларининг ракета-ядро қуроли Совет Иттифоқига хавф туғдирар экан, Совет Иттифоқи кучлар нисбати империализм фойдасига ўзгармаслиги учун ҳамиша ҳушёр ва шай бўлиб туради.

Венгриянинг **«Непсабадшаг»** газетаси К. У. Черненконинг КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукумати халқ олдидаги ўзининг жуда катта масъулиятини тушунади, деган сўзларини бўрттириб кўрсатган. 1941 йилнинг июни такрорланмайди. Ҳар қандай агрессор қақшатқич зарбага учрайди.

Монголиянинг **«Унэн»** газетаси қуйидагиларни уқтиради: меҳнаткашлар кенг оммасининг турмушини изчиллик билан яхшилаш — КПССнинг бош йўли бўлиб, бу йўлга ҳеч нарса ҳалақит бера олмайди. СССРда аҳоли жон бошига реал даромадлар 70-йилларнинг бошидан буёнгина бир ярим баравардан зиёд кўпайди. Эндиликда Совет Иттифоқида ҳар тўрт йилда урушдан аввалги бутун даврдагига нисбатан кўп уй-жойлар қурилмоқда. Ҳар беш йилликда 50 миллиондан зиёд кишининг уй-жой шароитлари яхшиланмоқда. Газета барча совет кишилари КПСС сиёсатини амалий ишлар билан фаол қўллаб-қувватлаётганликларини таъкидламоқда.

Американинг **ЮПИ** ахборот агентлиги К. У. Черненко нутқини батафсил баён қилиб, нутқнинг Совет раҳбари сиёсатда Совет Иттифоқи сўзларга эмас, балки фақат амалий ишларгагина ишонади, деб таъкидлаган жойига алоҳида эътибор беради. Қурол-яроғларни қисқартиришми — демак, ҳақиқатан ҳам ўзаро қисқартириш керак. Ядро қуролини йўқотиш керакми — демак, ҳақиқатдан ҳам ҳар иккала томоннинг шундай қуролини йўқотиш керак. ЮПИ агентлиги К. У. Черненконинг «АҚШ, НАТО шундай қилган тақдирда биз ҳам шунга яраша иш тутган бўлур эдик», — деган сўзларини келтирган.

(ТАСС).

Меҳнаткашлар намойиши

БУЭНОС-АЙРЕС, 3 май. (ТАСС). Меҳнаткашларнинг Сантьягода бўлиб ўтган Биринчи Май митинги фашистларга қарши жуда катта намойишга айланди. Митинг қонхўр диктатор Пиночетнинг дарҳол истеъфога чиқиши ва Чилида демократия тикланиши шиорлари остида ўтди. Митингда 250 мингдан кўпроқ киши қатнашди.

Меҳнаткашлар миллий раҳбарлик кенгашининг раиси Родольфо Сегель митингда нутқ сўзлаб, мамлакатни бошқаришнинг демократик формаларига қайтаришни, таъсис ассамблеясининг чақирилишини, барча сиёсий маҳбуслар озод этилишини, репрессив декретларнинг бекор қилинишини, меҳнаткашлар турмуш даражасининг оширилишини Чилидаги энг катта касаба союз бирлашмалари номидан талаб қилди.

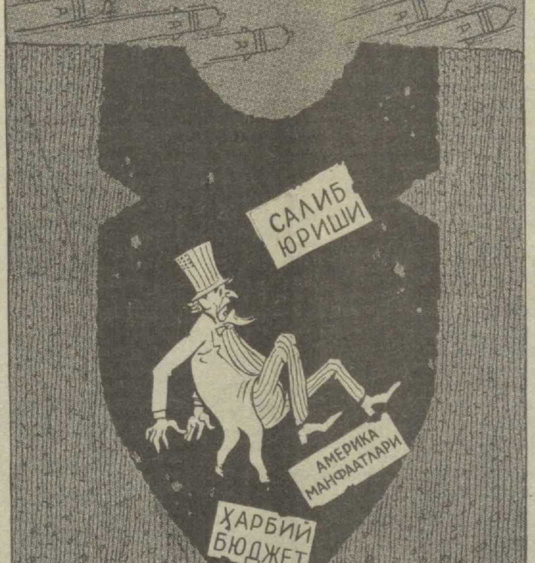

Елкадаги юк оғир бўлгач...

Б. Жуков чизган расм.

ИҒВОГАРЛИКЛАР ДАВОМ ЭТТИРИЛМОҚДА

ПНОМПЕНЬ, 3 май. (ТАСС). Таиланд Кампучия Халқ Республикаси чегарасида қуролли иғвогарликларни давом эттирмоқда.

Кампучия СПК ахборот агентлигининг хабар қилишича, Таиланд ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари 20 апрелдан 28 апрелгача КХР осмон чегарасини 21 марта бузганлар, Таиланд кемалари Кампучиянинг территориал сувларига бир неча марта бостириб кирган.

Кампучиянинг Преахвихие, Сиемреап. Баттамбанг ва Пурсат вилоятлари чегара районларини Таиланд томони артиллериялардан қарийб 80 марта ўққа тутган. Кхмер реакционерлари гуруҳи артиллерия тўплари панасида КХР территориясига суқулиб киришга уринишган. Кампучия қуролли кучлари аҳолининг мадади билан бузғунчиларга кескин зарба бердилар. Бандитлардан 200 дан кўп киши қуролсизлантирилди, кўплаб миқдорда қурол-яроғ ва ҳарбий анжомлар тортиб олинди.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

МЕДИЦИНА

ОЛИМЛАР ҲАМКОРЛИГИ

▲ Бухарестдаги Никалау номли вирусология институтининг олимлари гриппга қарши янги вакцина яратдилар. У «Нивгрипп» деб номланди. Вакцина 500 минг беморда синаб кўрилди ва яхши натижалар берди.

Никалау номли институт Д. И. Ивановский номли Москва вирусология институти олимлари билан ҳамкорлик қилиб келишмоқда. Бу ҳамкорлик медицина оламида янги уфқлар очиб бермоқда.

ТЕХНИКА

ЁРДАМЧИ ПРИБОР

▲ Будапештдан шарқда жойлашган Венгрия-Монголия дўстлиги номли қишлоқ хўжалик кооперативининг мутахассислари ишлаб чиққан мўъжаз ҳисоблаш машинаси комбайнлар иш унумини анча оширишга, ёқилғи сарфини камайтиришга имкон беради. Одатдаги автомобиль радиоприёмнигидан катта бўлмаган прибор комбайн кабинасига ўрнатилади. У машина ишидаги ҳар қандай носозлик тўғрисида сигнал беради, энг муҳим узеллар ишини назорат қилиб туради.

ТАБИАТ ИНЖИҚЛИГИ

ЯНА 200 МАРТА

Марказий Италияда 29 апрель куни бўлиб ўтган кучли зилзила натижасида юзга яқин киши шикастланди ва 3 минг киши уй-жойсиз қолди. Мамлакат миллий геофизика институтининг хабарига кўра, дастлабки ер силкинишининг кучи Рихтер шкаласи бўйича 5,2 балл бўлган. Шундан сўнг 200 га яқин ер силкиниши қайд этилган. Уларнинг кўпчилиги аҳолини ваҳимага солган.

КЎЧМА ПОЛИКЛИНИКАЛАР

Қарши даштининг олис қўриқ массивларида кўчма поликлиникалар пайдо бўлди. Бундай поликлиникалар турли профилдаги мутахассислари бўлган ва мукаммал медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган марказий район касалхоналари негизида ташкил қилинди. Бундай поликлиникаларга турли мутахассисликдаги врачларнинг кабинетлари, зарур аппаратлар жойлаштирилган.

Эндиликда қишлоқ хўжалик ишларининг долзарб даврида пахтакорларнинг дала шийпонидан ўнлаб километр узоқдаги врачлар ҳузурига бориш учун эҳтиёж қолмади. Қишлоқ меҳнатчилари доимо медицина кузатувида бўлиб, касалликларнинг олдини олиш ишлари олиб борилмоқда. Зарур бўлган ҳолларда жойнинг ўзида малакали ёрдам кўрсатилади.

Ана шундай кўчма поликлиникалар Қашқадарё областининг бешта райони далаларида ишлай бошлади. Улар Ўзбекистондаги бошқа қўриқ хўжаликларга хизмат кўрсатиш учун ҳам ташкил қилинмоқда.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

ТУРЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

● Бухоро галантерея фабрикаси ишлаб чиқараётган истеъмол моллари бир йўла саккиз хилга кўпайди.

Эркак ва аёллар уйда киядиган чиройли туфлилар, пластмасса ва қоракўл тери чиқитларидан турли хил маҳсулот тайёрлаш жорий этилди. Фабрикада ёдгорлик буюмлари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган яна бир янги цех жиҳозланиб, фойдаланишга топширилди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХАЛҚ ТЕАТРИ

● Жиззах районидаги Жданов номли совхознинг бадиий ҳаваскорлари бир пайтлар воҳада машҳур бўлган халқ театри фаолиятини қайта тикладилар.

Коллектив ўз фаолиятини Ҳамзанинг «Заҳарли ҳаёт» драмасини саҳнага қўйиш билан бошлади.

Совхоз ишчилар комитетининг раиси Тошпўлат Мирзаев, хўжаликнинг маккажўхоричилик бригадаси бошлиғи Меливой Камолов, ёш санъаткорлардан Зумрад Порсохонова ва Алишер Назаров ижро этган роллар томошабинларга манзур бўлмоқда.

Т. МАҚСУДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИЛИКЛАР

▲ **ТОШКЕНТ.** «Узбентекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида янги шойи тўқиш машиналари КМ-90 кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Суратда: корхонанинг илғор слесарь-йиғувчиси Н. Лисов янги машинани синаб кўрмоқда.

▲ **ҚАРШИ.** «Ленинград» меҳмонхонаси кўриниши.

Р. Нуриддинов (ЎзТАГ) ва В. Молгачев фотолари.

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

● Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари область бошқармаси, Ўзбекистон Журналистлар союзи Наманган область ташкилоти «Юксак хизмат маданияти ва юқори ташкилотчиликка эришган редакция» унвонини олиш учун 1983 йил ўтказилган анъанавий конкурс якунларини чиқарди.

Чуст район «Чуст ҳақиқати» газетаси редакцияси коллективи газетанинг юқори сифатли қилиб чиқарилишини таъминлаш билан бирга, ижодий ходимлар учун қулай иш шароити яратиш борасида ибратли ишларни амалга ошириб, конкурс ғолиби бўлди. Редакция коллективи Ғолиблик дипломи ва пул мукофотига сазовор бўлди. Задарё район «Коммунизм йўли» газетаси редакцияси эса Фахрий ёрлиқ билан тақдирланди.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

СПОРТ

КУРАШ:

ҚИТЪА ЧЕМПИОНЛАРИ

Швецияда ўтказилган Европа чемпионатида совет полвонлари муваффақиятли беллашдилар. Қитъа чемпионлиги учун курашда республикамиз спортчилари ҳам ғалаба қозондилар. Чунончи, эркин кураш бўйича жаҳон чемпиони Арсен Фадзаев олтин медални қўлга киритиб, СССР терма командасининг муваффақиятига муносиб улуш қўшди. Унинг ҳамшаҳри жаҳон чемпионатининг кумуш медали совриндори Комил Фаткулин эса 57 килограмм вазнли полвонлар сафида майдонга тушиб, курашнинг классик тури бўйича чемпион номига сазовор бўлди.

ВЕЛОПОЙГА:

ФАХРЛИ ЎРИН

Хельсинкида ўтказилган анъанавий баҳорги велопойгада швециялик И. Петтерсон 60 километрли масофани бир соату 25 минут 16 секундда босиб ўтиб, муваффақият қозонди. Совет спортчиларидан. Р. Суун билан тошкентлик Ж. Абдужабборов иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди.

ФУТБОЛ:

ЯГОНА ПЕШҚАДАМ

Олий лига командалари ўртасида учта учрашув ўтказилди: «Динамо» (М) — «Торпедо»—0:1, «Зенит» — «Динамо» (К)—2:0, «Спартак» — «Пахтакор» — 2:0. Ҳозир спартакчилар 12 очко билан ягона пешқадам бўлиб олишди. Киев динамочилари билан «Зенит» командасида 10 тадан очко бор. Саккизинчи турнинг асосий учрашувлари кеча бўлиб ўтди.

Биринчи лига вакили — Жиззахнинг «Звезда» футболчилари Краснодарнинг «Кубань» коллективини қабул қилиб(1:0), мавқеларини яхшиладилар. Иккинчи лиганинг Ўзбекистон зонасида ўтказилган навбатдаги учрашувлардан кейин Халқободнинг «Соҳибкор» командаси 12 очко билан биринчи ўринда мустаҳкам турибди. «Ёшлик» командасида 11 очко бор.

ГАЗЕТХОНЛАР ИЛТИМОСИГА КЎРА

ҚУЁШ «МЕҲМОН» КУТАДИ

ёки Галлей кометаси ҳақида

«Комета» грекча сўз бўлиб, «сочли» деган маънони англатади. Кометаларга сочли ёки думли юлдузлар деган ном уларнинг Қуёш яқинидаги кўринишига нисбатан берилган. Аслида эса ҳаракатлари давомида кометалар кўриниши кескин ўзгариб боради. Хусусан, комета Қуёшдан жуда олис бўлганда (у пайтда комета планетамиздан ҳам узоқ масофада туради) асосий массаси мужассамлашган қисми ядроси хира юлдузча шаклида кўзга ташланади. Қуёшга яқинлашган сари ядро атрофини сийрак газ булути — «кома» ўрайди. Шунингдек, бу даврда комадан Қуёшга терс томонга равшан «дум» чўзилади.

Комета Қуёшга яқинлашган сари бош қисмининг диаметри ва думи узунлиги орта боради. Қизиғи шундаки, диаметри миллион километргача бўлган кома ҳам, узунлиги бир неча юз миллион километргача етадиган дум ҳам Қуёш нурларидан баҳраманд бўлгандан кейингина катталиги атиги бир неча километр келадиган комета ядросидан ажралади. Кометанинг ядроси кома билан биргаликда унинг боши дейилади. «Бош» ва «дум»дангина иборат «танасиз» бу антиқа «юлдуз»нинг кўриниши қадимда кишиларни кўп ташвишга солган. Яқин йилларгача ҳам кометаларни бахтсизлик элчилари дейдиганлар топиларди. Аслида кометалар самонинг энг беозор жисмларидан бўлиб, уларни ўрганиш, Қуёш системасининг энг чекка ўлкалари ҳақидаги маълумотларимизни бойитиш ҳамда осмон механикасига тегишли айрим муаммоларни ҳал қилишда катта роль ўйнайди.

Шундай осмон жисмларидан бири XVIII асрда очилган Галлей кометасидир. Машҳур инглиз олими И. Ньютоннинг шогирди Эдмунд Галлей томонидан Қуёш атрофида айланиши аниқланган биринчи «думли юлдуз» ҳам шу. Галлей кометаси «сочли юлдузлар» ичида катталиги ва равшанлиги бўйича энг таниқлиси бўлиб, қадимда ҳар сафар унинг осмонда пайдо бўлиши кишиларда кучли ваҳима уйғотарди. У Қуёш атрофида 76 йиллик давр билан айланиб, ҳар дафъа Қуёш яқинидан ўтаётганда унинг тафтидан «баҳра» олиб, бир неча юз миллион километрга чўзилган дум ҳосил қилади. Қадимги қўлёзма манбалардан маълум бўлишича, шу пайтга қадар бу «думли юлдуз» ерлиларга 28 марта кўринган. Навбатдаги, йигирма тўққизинчи кўриниши 1985 йилнинг охирлари ва 1986 йилнинг биринчи кварталига тўғри келади.

Галлей кометасининг Қуёш атрофидаги орбитаси чўзинчоқ эллипс кўринишида бўлиб, Қуёшдан энг узоқлашган, сал кам 6 миллиард километр наридаги нуқтаси Плутон планетасининг орбитаси яқинидан ўтади. Мазкур нуқтадан у 1948 йилда «эсон-омон» ўтиб, Қуёш томон йўлга чиқди. Шундан буён у Қуёшга қараб (ерга томон ҳам деяверинг) катта тезлик билан учиб келмоқда. Комета охирги марта 1910 йили перигелийдан — орбитасининг Қуёшга энг яқин нуқтасидан ўтган. Шунда унинг Қуёшдан узоқлиги атиги 88,5 миллион километр бўлиб, ўзи Меркурий билан Венера орбиталарининг орасидан ўтган эди. Кометанинг перигелийдан бу галги ўтиши 1986 йилнинг 9 февралига тўғри келади. Бироқ бу пайтда Ер Қуёшнинг бошқа (кометага қарама-қарши) томонида бўлганидан «думли юлдуз» ерликларга кундузги осмонда кўринмайди: Қуёшнинг ёрқин шуъласи уни кўришга имкон бермайди. Айни кунларда, Галлей кометаси Сатурн орбитасини кесиб ўтиб, Қуёш томон секундига 11 километрдан ортиқ тезлик билан учиб келмоқда.

1985 йил январь ойининг бошида Галлей кометаси Орион юлдуз туркумининг Саврга яқин чегарасида Ердан 4,34 астрономик бирлик, Қуёшдан эса 5,3 астрономик бирлик масофа нарида ҳаракатланади. Бу ойда кучли телескоплар ёрдамида кометани тун бўйи кузатиш мумкин. Февраль ойида уни кечқурун ва туннинг бир қисмида, март ва апрель ойларида эса фақат кечқурунлари осмоннинг ғарб томонида кузатса бўлади. Март охирида «думли юлдуз»нинг Савр юлдуз туркумида қайтма ҳаракати бошланиб, майнинг ўрталарига қадар давом этади. Июннинг ўрталарида кометанинг Қуёш билан «қўшилиши» кузатилади.

Иттифоқимизнинг жанубий районларида комета августнинг ўрталарида, ўрта кенгликларда эса, сентябрнинг бошларида туннинг иккинчи ярмида осмоннинг шарқ томонида Орион юлдуз туркумида сиртмоқсимон ҳаракатланаётганида Жавзо юлдуз туркуми чегараси яқинида кўринади. Кузги тенгкунликдан сўнг (23 сентябрь) комета яна Шарқдан Ғарб томон силжий бошлайди. Октябрь ойининг бошларида Галлей Ердан 2,33 астрономик бирлик масофада ҳаракатланади ва кечқурундан саҳаргача уни телескоп ёрдамида кўрса бўлади. Ноябрь ойида кометанинг равшанлиги ўн уч марта ортиб, ой охирида Ҳамалдан Ҳут юлдуз туркумига ўтади.

Декабрь ўрталаридан бу «думли юлдуз»ни осмоннинг ғарб томонида кечқурун «қуролланмаган» кўз билан кўриш мумкин бўлади. Декабрнинг охирги ҳафтасида комета осмоннинг жанубий ярим шарига — Далв юлдуз туркумига ўтади, натижада унинг кечки кўриниш вақти янада қисқаради. 1986 йилнинг январь ойида у мазкур юлдуз туркумида ҳаракатланиб, ой охирида осмоннинг кўз зўрға илғайдиган юлдузидан 15 мартагача ортиқ равшанликка эга бўлади. Бироқ 4 февралда Қуёш билан қайта «қўшилиши» туфайли у яна кўринмай қолади.

Март ойининг бошларида Галлей мамлакатимизнинг жанубий районларида, жумладан республикамизда Жадди юлдуз туркумида эрта саҳарда кўринади. Бу даврда комета думининг узунлиги 20—30 даражагача етиб, равшанлиги январдагига нисбатан 2,5 марта камаяди. Шундан сўнг «дум» кун сайин қисқара боради, чунки комета 9 февралда (1986) орбитасининг перигелийидан ўтгач, Қуёшдан узоқлаша боради. 15 апрелда комета Қуёшга терс туради, уни тун бўйи кўриш имконияти туғилса-да, хиралашиб, уфққа яқинлашиб қолганлиги сабабли кузатиш қийин.

Апрелнинг охирларида Аждар ва Коса юлдуз туркумларидан ўтаётганида кометанинг кўриниш вақти жанубий район кузатувчилари учун 6 соатгача боради. Майнинг ўрталарида у Секстант юлдуз туркумига ўтади ва июннинг бошларида шу ердан қайтма ҳаракатини бошлайди. Бу пайтда унинг Ердан узоқлиги 284,2, Қуёшдан узоқлиги эса 315,7 миллион километрни ташкил қилади. Июннинг ўрталарида комета ўрта кенгликларда кўринмай қолади. Мамлакатимизнинг жанубий районларида уни июлнинг охиригача кўриш мумкин.

Совет Иттифоқи кометани космик аппаратлар ёрдамида тадқиқ қилиш мақсадида «ВЕГА» лойиҳасини тайёрлади. Бу лойиҳага кўра, 1984 йил декабрининг иккинчи ярмида Венерага космик аппаратлар учирилади. Зуҳрога етишдан олдин космик аппаратлардан бири Венерага қўндирилувчи ва Галлей кометасини тадқиқ этувчи икки қисмга ажралади. Иккинчи қисм қўшимча тезлик импульси ёрдамида кометага пешвоз орбитага чиқарилгач, 6—12 март оралиғида (1986) комета ядросига 10 минг километргача яқинлашади. Космик аппарат кометанинг фототелевизион тасвирларини юборувчи, спектрал тадқиқ қилувчи, кометани ташкил этган жисмлар ва газлардан намуна йиғувчи илмий аппаратлар билан жиҳозланган.

Космик аппарат Галлейга яқинлашганда, Қуёшдан 120—140 миллион километр, Ердан эса 135—170 миллион километр масофада бўлади. Совет Иттифоқининг Галлей кометасини ўрганиш программаси «ВЕГА» деб юритилишининг боиси ҳам шундадир («ВеГа» сўзи — Венера — Галлей сўзларининг бош қисмларидан ташкил топган).

Совет Иттифоқидан ташқари Европа космик агентлигининг (ЕСА) «Жотто» ва Японияниг «Планета-А» деб юритилувчи программалари бўйича ҳам космик аппаратлар Қуёшнинг «меҳмони» — Галлей кометаси истиқболига чиқарилади.

Роса етмиш олти йилдан сўнг «қорасини кўрсатаётган» бу кометани Ердан туриб ва космик аппаратлар ёрдамида тадқиқ қилиш, мутахассис олимларнинг эътирофича, самонинг ғаройиб жисмлари — «думли юлдузлар»нинг физик табиатига тегишли асрий жумбоқларнинг ечилишида муҳим босқич бўлиб, Қуёш системасининг вужудга келиши ҳақидаги гипотезаларга ҳам арзирли аниқлик киритади.

М. МАМАДАЗИМОВ,
физика-математика фанлари кандидати.

В. Б. ГУКАСОВ

1940 йилдан КПСС аъзоси, Иттифоқ аҳамиятига молик шахсий пенсионер Вардан Бахишевич Гукасов 1984 йил 2 майда 78 ёшида вафот этди.

В. Б. Гукасов 1906 йилда Озарбайжон ССРнинг Шуше шаҳрида деҳқон оиласида туғилди. 1920—1922 йиллар мобайнида Қизил Армия сафида Ўрта Осиёда босмачилар ва оқ гвардиячиларга қарши курашда актив иштирок этди. 1923 йилдан бошлаб турли совет муассасаларида, Ўзбекистон ССР Марказий Контрол Комиссияси ва Ишчи-деҳқон инспекцияси Халқ комиссариати органларида, Совет контроли комиссиясида ҳамда Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Совети аппаратида ишлади.

1940 йилда В. Б. Гукасов Ўзбекистон ССР Молия халқ комиссарининг биринчи ўринбосари қилиб тайинланди. Кейин Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Советининг Ишлар мудирлиги бошқарувчиси бўлиб ишлади, 1943 йилнинг августида Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Совети раисининг ўринбосари қилиб тасдиқланди.

В. Б. Гукасов 1944 йилдан 1946 йилгача Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Совети ҳузуридаги ишчи кучларини ҳисобга олиш ва тақсимлаш бюросига мудирлик қилди. 1946 йилдан 1950 йилгача Ўзбекистон ССР савдо министрининг биринчи ўринбосари ҳамда СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Касб-ҳунар ҳамда матлубот кооперацияси ишлари бўйича Бош бошқарманинг Ўзбекистон ССР бўйича катта инспектори бўлиб ишлади.

1950 йилдан 1966 йилгача пенсияга чиққунига қадар Ўзбекистон ССР Министрлар Совети аппаратида группалар бошлиғи, кейинчалик Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар мудирлиги бошқарувчисининг ўринбосари лавозимида ишлади.

Партия юборган барча участкаларда В. Б. Гукасов куч-ғайратини аямай ишлади. Принципиал, талабчан ходим, моҳир ташкилотчи, оддий ва самимий инсон эди.

Партия ва ҳукумат В. Б. Гукасовнинг хизматларини муносиб тақдирладилар. У Қизил Юлдуз ордени, уч марта «Ҳурмат Белгиси» ордени ҳамда медаллар билан мукофотланган эди.

Вардан Бахишевичнинг порлоқ хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ✻ ЭЪЛОНЛАР

«СЕРВИС» ИСТАГАН ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

«НАМАНГАНОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ»
ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИГИ
шаҳар ва қишлоқларда яшовчи аҳолига
«СЕРВИС»НИНГ БЕМИННАТ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИШНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Транспорт агентлиги пассажирларга исталган жойга авиа-автобус билетларини олдиндан олиб келиб беради. Самолёт учишигача такси хизмати билан таъминлайди. Мамлакат территориясидаги меҳмонхоналарга жойларни брон қилади. Бу ерда Ватанимиз турли бурчакларидаги хушманзара жойларга туристик йўлланма олиш мумкин.

Янги уй олганларга — барча турдаги катта-кичик юкларни, уй анжомлари, рўзғор буюмларини манзилга элтиб беради.

Харидорларга — магазиндан сотиб олинган ҳар қандай ҳажмдаги молларни, мебель ва бошқа буюмларни уйга етказиб беришни таъминлайди.

Қурилиш қилаётганларга — қурилиш материаллари, уйлари марказий иситгич системаларига уланмаган хонадонларга эса омбор ва базалардан ўтин, кўмир ташиб беради.

Боғбонлар ва қишлоқ аҳолисига — участка томорқаларида етиштирилган мева ва сабзавот маҳсулотларини бозорга элтиб беради, ўғит ва уруғликлар, асаларилар ва бошқа юкларни керакли жойларга элтиб беради.

Шунингдек, хизмат кўрсатиш рўйхатига контейнерларни темир йўл станциясидан уйга элтиб бериш ҳам киради.

Автомобиль покришкаларини алмаштириш ва ремонти билан шуғулланадиган шина қабул қилиш пункти тармоқлари — автоҳаваскорлар хизматига тайёр. Автотранспорт кўп тўпланадиган жойларда ташкил қилинган пуллик машина қўйиш жойлари эса автомобиллар тўла хавфсиз сақланишига кафолот беради.

Транспорт агентлиги яна кўплаб бошқа юмушларни ҳам бажонидил бажариши мумкин. Агарда ҳаётингизда муҳим, унутилмас воқеалар тўйми ёки юбилей тантанасими бўлса агентликка мурожаат этишни унутманг. Агентлик ходимлари бажонидил сизга ёрдам беришга тайёр. Байрамона безатилган «Чайка»лар ва «Волга»лар ҳамда комфортабелли автобуслар — хизматингизга мунтазир.

«НАМАНГАНОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИГИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

«УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БОШҚАРМАСИНИНГ ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ РЕКЛАМА ВА АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ.

Узбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ТРАВМАТОЛОГИЯ ВА ОРТОПЕДИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

ҚОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Катта илмий ходимлар: ташкилий-методика бўлими, оғир жароҳат бўлими, рентген-диагностика лабораторияси — физиолог (медицина фанлари кандидатлари);

кичик илмий ходимлар: оғир жароҳат бўлими — махсус группа, қўллар ва оёқлар деформацияси, умуртқа ва тос-чаноқ бўғимларининг паталогияси, иммуноморфологик лаборатория — бактериолог, ташкилий методика бўлими, қишлоқ хўжалигида шикастланишини ўрганиш бўйича группа (2 ўрин).

КОНКУРС МУДДАТИ — 19 майгача.

Мурожаат учун адрес: 700033, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 78-уй. Телефонлар: 33-10-30 (директор), 33-12-35 (фан бўйича директор ўринбосари, илмий қисм).

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли
ТОШКЕНТ ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ
1984 йил учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

АСПИРАНТУРАГА

КУНДУЗГИ — болаларда асаб касалликлари, кардиология;

СИРТҚИ — социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш (мақсадли аспирантура, Москва шаҳрида).

КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА

акушерлик ва гинекология, врач-меҳнат экспертизаси, кўз касалликлари, болаларда юқумли касалликлар, даволаш физкультураси, неонатология, болаларда асаб касалликлари, онкология, педиатрия, психиатрия, социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш, болалар стоматологияси, болалар фтизиатрияси.

Ҳужжатлар — 19 майгача қабул қилинади.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700007, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 51-уй.

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/V да **Олифта**, 5/V да **Тошболта ошиқ**, 6/V да **Ватан ишқи.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Сувда цирк» Москва циркининг гастроллари** (4/V да 19.30 да, 5/V да 11, 15, 18.30 да, 6/V да 11, 15.00 да).

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
7 МАЙ СОАТ 19.00 да СССР биринчилиги учун
«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ТОРПЕДО» (Москва)
КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ФУТБОЛ

Олдиндан билет сотиш кассалари ишламоқда.

Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениеси, партия ташкилоти ва маҳаллий комитети ҳамда СССР Музика фондининг Ўзбекистон бўлими Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти, Бердах номидаги Қорақалпоғистон АССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениесининг аъзоси, композитор

Олимжон ҲАЛИМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети коллективи республика телевидениеси Хоразм область мухбир-кинооператори Ғ. Дўсчоновга отаси

Дўсчон ҚУРБОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

4 МАЙ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — Танлаш ҳуқуқи. Телеспектакль. 12.45 — 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильм. 15.50 — Опералардан саҳналар. 16.20 — Подмосковье қишлоғининг бугунги ва эртанги куни. 16.55 — Шахмат мактаби. Оқ руҳ. 17.25 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 18.05 — И. Гайдн. 7-симфония. 18.30 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Расмларда қуёш акси, бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан ва турмуш. 20.00 — Концерт. 20.15 — Бомбардимончи самолёт хроникаси. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли экран. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 11.05 — В. Брюсков лирикаси. 12.05 — Сиз яратган боғ. 14.10 — Илмий-оммабоп фильм. 14.20 — Тарих саҳифалари. 15.05 — Улуғ Ватан уруши йилларида совет тасвирий санъати. 15.35 — Г. Бакланов. Асарлари саҳифаларида. 16.20 — 18.30 — Янгиликлар. 18.50—Телефильм. 19.00— Онамларнинг мактаби. 19.30— Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.45—Совет тасвирий санъатида коммунист образи. 21.20—Телефильм. 21.30—Время. 22.05 — Кулиб боқ. Бадиий фильм. 1-серия. 23.15 — Академик эшкак эшиш бўйича СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Мультфильм. 18.20 — Ёшлик. 18.55 — Матбуот кунига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қўшиқнавис шоирлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қўшиқнавис шоирлар. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Пятницкая кўчасидаги қаҳвахона. Бадиий фильм. 24.00 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.25— МОСКВА-II. 18.15 — Фильм-концерт. 19.05 — Авлодлар биографияси. 19.35 — Телефильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Қишлоқ ҳаёти. 20.40 — Телефильм. 21.30 — МОСКВА-II.

5 МАЙ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — АБВГДейка. 10.05 — Спортлото. 10.15 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 10.45 — В. Моцарт. Уч вальс. 10.55 — Оила ва мактаб. 11.25 — Бугун — Матбуот куни. 11.55 — Ўртоқ қўшиқ. 13.00 — Телефильм. 13.30 — Ғолиблар. Фронтдош дўстлар клуби 15.05 — Дунё воқеалари. 15.20 — Шимол дайдилари. Бадиий фильм. 16.35 — Концерт. 17.35 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 18.05 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 19.05 — Мультфильмлар. 19.30 — Чин қалбдан. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.20 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.35 — Тонгги почта. 10.05 — Телефильм. 10.55 — Саёҳатчилар клуби. 11.55 — Телефильм. 12.45 — Қувноқ стартлар. 13.30 — Музикали киоск. 14.00 — Ленинград телестудиясининг программаси. 15.35 — Ойдин соната. Фильм-спектакль. 17.55 — Концерт. 18.10 — Халқаро обзор. 18.30 — Телефильм. 19.25 — Фильм-концерт. 20.50 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 21.30 — Время. 22.05 — Кулиб боқ. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Журналистларга ростгўйлик билан. 11.00 — Бир умрга тенг йил. Бадиий фильм. 1-серия. 12.25 — Шахмат мактаби. 12.55 — Ҳужжатли фильм. 14.30 — Замондас. 18.05 — Юлдузча. 18.45— Санъат ғунчалари. 19.15 — Ноз-неъмат бунёдкори. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Матбуот кунига. Партиявий халқчил. 20.10 — Яллалар. Музикали фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Белорус вокзали. Бадиий фильм

18.00 — 21.30 — Тожикистон телевидениесининг программаси.

РАДИО

4 МАЙ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.30 — Республика халқ коллективларининг концерти. 11.15 — Ўзбекистон Давлат телевидениеси ва радиоси солистлари ҳамда халқ чолғу оркестрининг концерти. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 19.25 — Ёшлик. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда.

5 МАЙ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Замон нашъаси. Концерт. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10.15 — Дугоналар. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Матбуот ходимлари. Сизлар учун. 14.00 Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 17.00 — Матбуот ходимларининг талабларига биноан концерт. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Бизнинг физкультура беш йиллигимиз. 19.25 — Ёшлик. 20.15 — К. Маркс ва Ф. Энгельс музейида. 20.50 — Ҳозирги босқичда ғоявий кураш. 21.00 — Тошкент. Ленин проспекти, 41. 21.20 — Шанба оқшомида. 20.30 — Ўзбекистон Давлат телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

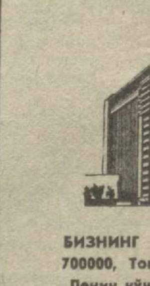

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.